

IZHAJA VSAK DAN

... ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročnice št. 5. se prodajajo po 3 avč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Fostojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. 5. po 5 avč. (10 stot.)

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.80.

Na delo!

Niti mesec dni nas ne loči več od trenutka, ko nam bo treba z glasovnico v roki, z najmočnejšim orožjem, ki nam ga daja ustava naše države, nastopiti za naše pravice: dan 8. junija je prvi dan volitev v naš mestni občinski zastop!

Ce pogledamo nazaj v dobo prvih priprav za ta boj, ki ga nam je treba izvajati proti dvojnemu nasprotniku, smemo reči, da smo lahko zadovoljni s svojim delom, da smo po svojih najboljših močeh storili svojo dolžnost napram samim sebi kot volilcem, da si zagotovimo volilno pravico, prav tako pa tudi napram vsemu našemu slovenskemu življu na Tržaškem, ko smo v boj za njegove pravice in zahteve postavili mogočno četo svojih dolžnosti se zavedajočih boriteljev; a končno nič manj tudi napram vsemu našemu narodu! Saj pomenja boj za slovenske pravice, za Slovenstvo na Tržaškem, obenem tudi boj za obrambo najvažnejše postojanke vsega Slovenstva, vsega našega slovenskega naroda; saj bi bil slovenski narod brez svojega Trsta kakor riba, ki jo je vrigel val na suho in mora poginuti, ker jej je odvzet njen življenjski predpogoj.

Dobo prvih priprav za naše občinske volitve imamo za seboj in bilo je res treba velikega dela in truda, ki pa je bilo še večje in še težje, ker je bilo število tistih, ki so delali, majhno — manjše, nego bi bilo lahko, če bi se bil vsakdo, ki ga je klicala k delu narodna dolžnost, tudi odzval temu klicu. Gotovo bi bilo potem tudi naše delo popolnejše in uspeh dela sigurnejši. Vsekakor pa smemo tudi tako biti zadovoljni z doseženi uspehom in smemo gledati v bodočnost z najboljšim upanjem, da ta uspeh obrodi na dan volitev tudi končni uspeh — zmago naše pravilne stvarl.

Na dve strani nam je treba biti naš boj.

Na eni strani dviga proti nam vse svoje moči, uporabljajoč tudi najnižkotnejša sredstva prevare in zakonolomstva, italijanska liberalna stranka, da ohrani sebi neomejeno gospostvo, Trstu pa namišljeni značaj italijanstva, ki ga vidi ogrčenega po nas, ki imamo prav tako pravico do svoje rodne grude tržaške, kakor oni, ki imamo prav tako pravico do življenja in razvoja tu na svojih domačih tržaških tleh, kakor pa tisti, ki nam odrekajo to pravico. Vso moč imajo v roki, vsa sredstva so jim na razpolago, a vse to se dviga sedaj proti nam, ki nas zanikajo, ki se nas boje, dasiravno nas — ni! In prav to dejstvo, da se nas boje oni, ki imajo vso moč v svojih rokah, nam daje v našem boju proti njim pogum in ono trdno zavest, da ta naš nasprotnik v zlic svoji moči ni tako močan, da bi mu morali podležiti mi, ki smo vzrastli tu po svoji lastni življenjski sili, ki smo ga že tolikokrat odbili sami s svojo močjo, brez tuje pomoči, in ne le odbili, temveč tudi porazili! S to zavestjo pojdemo tudi sedaj v boj proti njemu in mu pokažimo, da smo tu, da znamo zmagovati v zlic njegovi moči in vkljub vsem njegovim zvljacom in nezakonitostim!

Na drugi strani nas čaka boj z nasprotnikom, ki skriva za svojo krinko internacijonalne pravicoljubnosti najzagrizenejše

sovraštvo do vsega, kar je slovensko-narodnega, s socialno demokracijo, katere glavno načelo je, da mora slovenski narod izgniti s tržaških tal, da se mora slovenska manjšina brezpogojno podvreči italijanski večini, da se moramo tržaški Slovenci popotiti v tržaškem italijanstvu, kajti tako bi bilo potem rešeno narodnostno vprašanje in dana pot internacijonalni do viade in nadvlade.

Tam zloraba moči, prevara in nezakonitost, tu hinavstvo in pohlepnost po nadvladi: s takimi nasprotniki se nam je boriti!

Ni lahek boj, ki nas čaka, treba nam napeti vse sile, treba je, da stopi na boljše zadnji naš mož! Zato pa tudi sedaj, ko nas niti mesec dni ne loči več od volitev, posvetimo vse svoje moči volilnemu boju! Vsak slovenski volilec, naj se zaveda, da je od njegovega sodelovanja odvisna narodna, gospodarska in socialna bodočnost tržaškega Slovenstva, slovenskega Trsta, a pomni naj, da ni že storil vse svoje dolžnosti, če je oddal sam svoj glas slovenskim narodnim kandidatom, temveč, da je prav tako dolžan skrbeti za to, da store enako tudi vsi ostali slovenski volilci. Od volilca do volilca mora odlejeti glas: „Za pravice našega naroda gre, gre za naš slovenski Trst! Vsi do zadnjega v boj, vsi do zadnjega na volišče!“

Tu imajo sedaj priliko tudi tisti, ki dosedaj še niso združili svojih moči z delom ostalih, da store svojo dolžnost. Vsi torej na delo, vsi od prvega do zadnjega! Niti mesec dni ni več časa, a za pravice našega naroda gre, gre za naš Trst, ki je tudi naš! Na delo torej!

„Kam plovemo?“

II.

Tako se je torej zaletel „G. T.“ v slovenske železniške uradnike. Navajeni smo sicer na nesramnosti s te strani, posebno pa od nemških železniških uradnikov, ki dopisujejo temu listu in ki pri vsaki le možni priliki denuncirajo svoje slovenske kolege; toda takega izbruha strasti in budalosti vendar le nismo pričakovali.

V vseh narodih je običajno, da društva poročajo v strokovnem ali dnevnem časopisu o svojih zborovanjih. Tako je storilo tudi „Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov“. Poročilo je bilo popolnoma stvarno in objektivno in ni se nanašalo osebno na nobenega nemškega uradnika. Da pa so slovenski železniški uradniki na svojem zborovanju poudarjali svoje upravičene zahteve, da so se medsebojno bodrili k večji narodni zavesti ter da so pozivljali tudi širšo slovensko javnost, da se tudi ona vendar že enkrat zave svojih narodnih dolžnosti in postopa v vsakem slučaju tudi narodno zavedno: to je, kar ni po volji „Grazer Tagblattu“: Misli pač še vedno, da sme na naši slovenski grudi še nadalje Nemec brezobzirno gospodariti, in boji se, da bi zavladal pri državni železnici, ki je bila doslej izključna domena Nemcev, vendarle enkrat Slovcem pravičnejši režim. Pa v tem naj bo potolažen „Grazer Tagblatt“ in z njim tudi njegovi dopisniki, nemški železniški uradniki! Kajti bajka o „status quo“

je že nekaj časa vržena med staro šaro, za katero se trezno misleč človek ne briga več.

Gospodje žel. uradniki okrog „Gr. T.“ — ali ste res slepi na vse oči? Ali res ne vidite sedanjih velikih zgodovinskih dogodkov? Glejte! Pred dobrim pol letom so avstrijski diplomati sižno peli pesem o „status quo“ na Balkanu; A danes? Niti ne govore več o tem. Narodi na Balkanu so se zavedli; s svojo lastno močjo so zloмили verige stoletne sužnosti in ponosno so stopili na plan: sužnosti in hlapčevstva rešeni slovni!!

Kakor so se prebudili balkanski narodi, tako se prebujajo tudi vsi drugi, do sedaj od drugih odvisni in tlačeni narodi. Tak je tok časa; proti njemu je vsaka sila zaman. Kdo more torej zameriti slovenskim železniškim uradnikom, da se tudi dvigajo, zavedajoč se svojega prava in da se vedno bolj zavedajo svoje narodnosti in dolžnosti, ki jih imajo do nje?!!

Domnevanje, da je točno izvrševanje službe možno le potom enotnega službenega, rekte nemškega jezika, je pa naravnost smešno. Saj je to že davno uvidelo tudi železniško ministrstvo ter je zato skoraj vse službene predpise za nižje oboje izdalo dvojezično. Točno izvrševanje službenih predpisov je zagotovljeno le tedaj, če jih dotični uslužbenec popolnoma umeje, kar pa nikakor ni možno, če se jim prepisuje slijo v nemščini, ki jo le pomanjkljivo obvladuje.

Da „G. T.“ tudi osebno napada službene slovenske železniške uradnike, temu se ne čudimo, ker poznamo le dobro ta list, kakor tudi njegove dopisovalce. Ker slovenski železniški uradniki vestno in točno izvršujejo svoje dolžnosti, a se zraven tega tudi zavedajo, da so sinovi slovenske matere: v tem vidijo pri „G. T.“ že največji greh, ki ga v svoji zagrizenosti napram slovenskem narodu označajo navzgoraj kot državi nevarnega. Toliko za danes odgovor „G. T.-u.“ Slovensko občinstvo pa naj sodi in naj vendar že enkrat tudi obsodi, pošteno obsodi to gonjo in naj nastopa tako, kakor je v sveto dolžnost vsakemu zavednemu Slovcu. Balkanski narodi so nam začrtali pot; po njej hodimo in gotovi smo si zmagel!

Kot pripis, da bo videla slovenska javnost, kakor postopajo eksponenti nemškega Volksrata, nemški železniški uradniki, na slovenski zemlji, naj pribijemo še to-le dejstvo. Komu med nami ni znano delovanje goriškega postajenačelnika? In veste, kaj je zasnoval v zadnjem času ta ljuti sovraznik slovenskega železničarstva? Velika je postaja, kjer neomejeno pašuje ta gospod; rabi torej tudi mnogo delavcev.

Da bi sprejemal slovenskega delavca, tega Bog varuj, ker bi tako ne delal po intencijah Volksratovih — in poslanec Dobernig bi mu moral dati ukor. „Pa si je zmisli goriški paša, ki se Nemcem prav obnaša“ in naročil je v delavski posredovalnici, da naj mu, priporočena z listkom, dopošljejo Nemca, ki bi iskal službe, da ga On, vsemožni paša, sprejme v delo na postaji! Ali zapovedal je še, da mu ga ne smejo dopošljati v urad, ampak v stanovanje — seveda: da ne bo importacija Nemcev tako očitna! Tako je ta gospod že zopet sprejel v službo pet nemških delavcev.

Pribili smo ta kričeči slučaj, da slovenska javnost zna, kako delajo nem-

ški železniški uradniki na naših slovenskih tleh, torej oni isti uradniki, ki po „Grazer Tagblattu“ kličejo vlado, državno pravdnštvo in ravnateljstvo zoper slovensko železniško uradništvo in uslužbenstvo sploh. Treba je, da govori z daj tudi slovenska javnost, da govori tako glasno, da jo bodo čuli tudi na Dunaju, da tudi tam gori: kak resničen zatiranec je slovenski železničar na svoji rodni zemlji!!

Slovenski na letovišča na Koroško. *)

Slovenski svet, ti si krasan!

Le malo dežel je v Alpah, ki bi se glede lepote mogle kosati s Koroško! Lepa je Švica, lepa sta Tirolska in Francoška, toda vsega cesar ti nudi narava tam, vidiš tudi lahko v tužnem Korošlanu, posebno v slovenskem delu! V tem oziru ga lahko nazivljamo „rožni“ Korotan in opravičeno je ime „Rožna dolina“. Ne bomo razmotrivali, odkod prihaja to ime. Zadostuje nam, da je dolina res rožna, o čemer se lahko meri vsakdo.

Ne samo mogočno gorovje, ki utešuje želje hribolazca, tudi mična jezera krasijo naše doline! Ni treba posebej priporočati hribolazcem raznih vrhov, ker znani so dobro vsakemu! In mična jezera? Kljub velikemu slovesu Vrbskega jezera širom Evrope, se naši slovenski letoviščarji le malo, ali sploh nič ne brigajo zanje! Je pač žalosno dejstvo, da domačini ne vedo ceniti svojega blaga in krasote svoje zemlje. Kljub vsej njeni veliki zanimivosti se mu zdi prevsakdanja, in prepušča jo raje tujcu v občudovanje!

Tako videvaš po letu ob Vrbskem jezeru, med obilico letovičarjev le malokateriga Slovenca, četudi leži jezero v popolnoma slovenskem kraju. Preskrbljeno je za hotele in primerna stanovanja, kakor pač boljše tudi drugod ni. Seveda niso podjetja v slovenskih rokah, ali temu je tako tudi drugod. Vrbsko jezero je veliko bolj znano med tujci, posebno Nemci, nego med Slovenci! Slovenec seveda hodi na letovišče kam na Laško ali Nemško, v Švico, na Tirolsko itd. v kraje, ki niso prav nič lepši in tudi ne nudijo več nego naša slovenska domovina. Tudi Baško jezero ne zaostaja za Vrbskem, kar se tiče lepote ali prometa, samo da ni tako obsežno. Priporočljivo bi še bilo tudi Klopniško jezero na Sp. Koroškem, kjer je za tujce ravno tako vse najpripravnejše urejeno, in ne drago! Žalibog, da ni nikjer najti Slovencev-letoviščarjev!

Lahko bi našli še veliko lepih krajev, kjer se mnogo skrbi za tujce, v Bell pri Železni kaplji, v Tolstem Vrhu pri Guštajnu v Kotljih istotam, v Rabilju in Kanalski dolini itd. Da so naši slovenski kraji oziroma, da je slovenski del Korotana res lep, o tem nam govori ogromno število tujcev — Nemcev, ki prihajajo redno vsako leto! Če hi so edini med Slovani, ki so dokaj zgodaj spoznali krasoto slovenskega Korotana. Postavili so pod Grintovcem takolmenovano „Češko koč“ in vsako leto prihaja veliko čehov na Jezersko pod Grintovec. Jezersko pa še ni najlepši kraj Koroške. V Rožni dolini, ob Vrbskem jezeru, v Kanalski dolini vidiš še veliko lepših mest! Žal, da

*) Slovenske liste prosimo, da bi pomožnosti ponatisnili ta poziv. Dopisniki.

PODLISTEK.

Metka in njen greh.

Spisal Jos. Vandot.

IV.

Pozno se je prebudil Mavric. Solnce je sijalo skozi nezagrnjeno okno, in zunaj na vasi so pritrkavali zvonovi. Mavric je naglo vstal in se je opravičil. Stopil je dol v vežo, kjer je ravno zmerjala teta Petra. Priklatil se je bil Peter s podstrešja, krmežljav in zaspal. Oči so mu bile črno obrobjene, in Peter je komaj gledal. Nepriljetna mu je bila solnčna svetloba, in zato je mežikal venomer. Mati je spoznala takoj, da se je izmuznil ponoči iz hiše in je vasoval do beglega dne. Zato se je pa razhudila in je pričela zmerjati. Peter pa si je drgnil krmežljave oči in se je smejal.

In napotila sta se na vas, da bi šla k maši. A maše nista slišala tisti dan. Peter ga je spravil, da sta šla onkraj proda na pokošeno senože. Vlegla sta se v senco, in Peter je zaspal, kot bi trenil. Mavric se je zleknil po mehki trati in je gledal dol na vas. Zvonovi so pričeli spet pritrkavati, in njihov glas je odmeval daleč, daleč po tih

dolini. Odmeval je dol s strmih skal, ki so se svetile v jasnem solnčnem svitu.

Mavric je premišljeval sinočni večer. O Metki je premišljeval in o onem sklepu, ki ga je storil sinoči ravno pred gostilno. Danes se mu je zdel naravnost smešen in neizvedljiv. Ona, siromašno, neollikano dekle, pa njegova soproga! Ali ni to nezmysel, da bi se človek smejal, smejal na glas, kakor najlepšemu dovtipu v krčmi? Nezmysel je to — resnično nezmysel. Kako je mogel vendar priti do tega sklepa?

In Mavric se je čutil. A vendar mu je bilo nepriljetno. Domislil se je Metke — tega neizkušnega otroka, ki se mu je udalo tako nedolžno, brez vsake zavesti, poslušajoč edinole svoj srčni glas. Ali ni greh, če jo pusti kar naenkrat — pusti razočaranju in bolesti, ki jo bo nemara občutila vse svoje življenje? Naj pusti, da ga bodo kiele te mehke, rdeče ustnice, katere je poljuboval s takim ognjem? Ne — bilo bi težko zanj, če bi se spomnil sredi tihega večera tam v mestu, da plakajo za njim v gorski vasici rjave, lepe oči. Sel je v zagorski svet, da si dobi miru in se nadvli krasoti. A prišel je, pa je zasejal nemir. Srce, ki ga je ljubilo, je otroval s strupom in je za večno uničil sanje mladega, po ljubezni koprnečega srca... Ali bi se mogel zagovarjati potem pred svojo lastno dušo? Ali bi se mogel?

Mavricu se je zdelo vse tako neumno, da se je pričel rogati samemu sebi. Saj ni bila to njegova prva ljubezen. Sam Bog ve, kolikokrat se je bil že zaljublil! A nikoli ga še niso nadlegovale tako tesnosrčne misli. Sel je, pa je okuševal ljubezen. Ko pa se je naveščal, je pozdravil hladno in ni ga bilo več. Niti najmanjšega občutja ni čutil v srcu. Čemu tudi? Kaj ni mladost za to, da se uživa, uživa do polne mere? — Take nazore je imel Mavric in s temi nazori je živel in je bil obenem zadovoljen sam s sabo.

A zdaj te nepriljetne misli zaradi Metke! Odkod so prišle? Kje so se rodile? — In Mavric je zmagoval z glavjo in ni poznal samega sebe več. Odkod te misli? Pa zaradi kmeiskega dekleta, s katerim bi človek njegovih nazorov ne imel niti najmanjšega pomisleka. Čudno, da je prišlo vse tako. Resnično čudno... Mogoče je kriv tve izpremembi samo ta kraj, ki je domovina njegovega očeta. Mogoče so to tradicije, ki gredo od roda do roda, pa se ukoreninijo globoko v duši?

Čudno, je pomislil Mavric. „Ali nekaj bo treba ukreniti. Treba bo, ker je že zadnji čas...“

Toda Mavric je to samo mislil. V resnici pa ni pričel do pravega sklepa. Pustiti Metko mu je bilo težko, ker je res

čutil neko nagnjenje do nje. Smilla se mu je in obenem jo je imel rad. Nekaj ga je vlekle do nje, a če je bila to resnična ljubezen, o tem je dvomil celo sam.

„Naj bo, kar hoče!“ je sklenil naposled. „Ukrenem nekaj, in potem bo dobro.“ — Prevrgel se je na drugo stran, pa je zamižal, da bi zaspal. A v tem so se oglašili na vasi spet zvonovi. Peter se je dvignil, pa je zarezal zlovoljen. Pomel si je zaspane oči in je pogledal na Mavrica. „Menda bo kmalu konec maše,“ je izpregovoril in si je oblačil jopič. „Kaj, ko bi šla na vas?“

Mavric je vstal, in napotila sta se na vas. Ljudje so se ravno izspali iz cerkve. Šumela so naškrobana krila, in vesel smeh in govor se je razlegal kroinkrog. Može in fantje so se zbirali v gručah pred cerkvijo, da malo pomozujejo in si ogledajo rdečelčna dekleta, ki so brzela mimo njih. Mavric in Peter sta se pridružila gruči fantov in sta tudi ogledovala praznično oblečena dekleta. Tudi Metka je hitela mimo z drobnimi koraki. Za ta hip je pogledala na Mavrica. In tedaj je zardela in se je nasmehnila. Potem pa je bežala po cesti in je zavila v prvo ulico.

(Dalje.)

Čehi ne zahajajo tudi drugam in se bolj ne seznanjajo z našo Koroško. Da se slovenski letoviščarji tako izogibajo Koroške, temu utegne biti vzrok politično razmerje med prebivalci. Toda o tem se vendar na letoviščih ne opazja toliko in gotovo ni tento vzrok!

Dohajanje slov. letoviščarjev bi imelo veliki pomen za narodni razvoj med koroškimi Slovenci! Ljudstvo bi spoznalo, da so tu tujci tudi Slovenci, da so ljudje na svetu, ki govorijo isti jezik kakor zatirani koroški prebivalci sami. Tako pa vidijo v najlepših krajih same nemške tujce, kar upliva neposredno na domačine, ki se polagoma navzemajo nemškega duha. Na ta način se ponemčujejo počasi in sigurno naravno lepi kraji, kakor to opazamo ravno ob Vrbskem jezeru! — Vsed tega tudi nemška narodna obrambna društva posebno podpirajo delovanje društva za tujski promet, takolimenovani „Fremdenverkehrsverein“. Poznajo pač veliko važnost takega delovanja.

Hvaležno delo „Sl. plan. društva“ bi bilo, ako bi akcijo glede tujskega prometa, oziroma letoviščarjev, vzelo v svoje roke, ter bi stem nekako zajezilo ponemčevalno delo „Fremdenverkehrsvereina“. S tem, da prihajajo nemški tujci v naše kraje, nastaja tudi potreba po nemških napisih, na kaziputih, gostilnah in trgovinah! Slovenec je pač mojster v prilagoditvi k tujinstvu. Tako skrbi torej tudi tujski promet za to, da popolnoma slovenski kraj dobiva nemško lice, in tujec ima utis, da se nahaja sredi nemškega raja!

Ne samo radi lepote dežele je vredno hiteti na Koroško! Tudi v zgodovinskem oziru nudi Koroška marsikaj! Tu se lahko zamisliš v lepe, starodavne čase gospodstva slovenskih knezov — na „Gospodstvenem polju“ blizu Celovca — ter gradiš v duhu mesto Virunum istotam! V glavnem mestu si lahko ogledaš razne izkopske tega kraja. Tudi v Podjuni dolini najdeš mnogo izkopov, kakor n. pr. pri „Sv. Hemi“ blizu Klobasnice, kjer je stal tempel boginje June in kjer je še videti razvaline močnih gradov v poznějšíh časih, kakor „Hudi grad“, „Žitnek“ itd.

Potnik more občudovati razne narodne noče v Rožni ali Zilski dolini, ter si tudi obenem ogledati stare narodne igre (ples pod lipo pri Ziljanib). Prilike je tudi za proučevanje starih slovenskih narečij, kakor Podjunskega ali Ziljskega. Korotan nudi torej dovolj vsakomur, ki se zanima!

Slovinci onstran Karavank! Prihajajte k nam v naš lep Korotan, dokler je še v naših rokah! Čemu naj je predor Karavank? Mar-li v to, da se lažje dozida nemški most do Adrije? Ne, ne! Krepi naj marveč osamljeni slovenski Korotan, ki nudi izletniku tudi mnogo užitka in razvedrila!

Albanski problem.

Po krčevitih naporih, s katerimi smo se trudili, da iztržemo Albanijo „pohlepni“ rokam Črnogorcev in Srbov, bi človek utegnil meniti, da se je dežela, ki mora postati sporno jabolko za nas in Italijo, gospodarski že razvila, ali pa da se razvije v bližnji bodočnosti. Temu pa ni tako. Dežela je le redko naseljena in izlasti pokrajine, ki so bliže Avstriji, ne morejo vsled goratosti preživljati večje množine ljudstva. Razven tega pa je pičlo prebivalstvo zelo skromno in brez po reb, tako, da je bila uvozna trgovina do danes brez pomena.

Uvažali so se poslednja leta: sladkor, spiritozne, kava, riž, petrolej, v drugi vrsti pa tkanine, konfekcijski predmeti in nekaj papira in železja, torej predmeti, ki jih treba še nekoloniziranim prekomorskim naselbinam. Dežela sama pa ima, izvzemši nekaj malih mlinov na vodo in veter, le en parni mlin, na jugu nekoliko izdelovalnic olja in malo milaren najskromnejše vrste, ki varijo kostrunje salo. Drugih industrijskih podjetij pa v Albaniji ni. Tudi oese niso zgrajene. Izlasti v severnem predelu se vijejo le ozke steze k morju in ta nedostatek prometnih sredstev je kriv, da pri dobri letini žito na polju gnije, dočim v slabih letih gospodari glad. Velik del Albanije pa je še itak neobdelana ledina.

Izvažajo se iz Albanije izključno le domači pridelki, največ poljski plodovi, jajca, olje, kože in nekaj ovčje volne. O prometu obah glavnih tržišč so znani podatki iz leta 1911. Takrat je bilo izvoza v Skader vsega skupaj 74 mil. kron, v letu 1910 pa 49 mil. Naša monarhija je bila udeležena s 3-1 mil., čemur pa je pripomniti, da se je od italijan ko-turške vojne trgovina z Italijo tako poslabšala, da ladije italijanskih družb navadno niti ne pristajajo k albanskemu obrežju.

Vendar pa je Avstrija s tem le malo pridobila, kajti, če tudi znaša avstrijski odatek preskrbljevanja skadarskega — 45, je to vendar zelo zmeren uspeh. Istotako pa je z Dračem, pri katerega zalaganju smo bili leta 1911 udeleženi s 45%. Res pa je, da je bilo že v sam draški okraj za 44 mil. kron uvoza, od katerih sta odpadla na našo državo 2 milijona. Preko Valone je šlo ono leto za 29 mil. kron blaga, avstrijskega 25 do 33 odstotkov. Tak je tudi naš delež na prometu preko Preveše. Opozoriti pa treba

pri tem, da je promet z Albanijo po kopnem, če ne že kvantitativno, pa vsaj odstotno večji in da je blago, ki se dobavlja pod turško zastavo preko Soluna v Albanijo, znatnim delom avstrijsko.

Edino vprašanje je sedaj — ta odstavek je dobesedno posnet po nemški „Tagespost“ — „je-li ta od dveh plemen naseljena in od nacionalnih in konfesionalnih prepričev raztrgana dežela, če je ta neverjetno lena, brezbrljna in neomikana ljudska masa sploh zmožna, da se povzdigne? Do sedaj so ti momenti ovirali napredek gozdarstva ravno tako, kakor modernizacijo poljedelstva; treba pa je tu resnice in ljubo priznati, da so se turški mogočniki vrlo malo brigali za te razmere. Vsekakor je pomen Albanije za nas sedaj in še eno desetletje le vojaški, a prav nič gospodarski.“

Gospodarski torej ne pridobimo ničesar, če dobimo kak kos Albanije. Da, še plačevati bo treba milijone in milijone, predno postane iz Albanca kak človek in iz njegove dežele kaj vredna pokrajina. Dežela, radi katere je bilo že toliko ropota in rožljanja s sabljo, bi imela za nas torej le vojaški pomen, ker gospodarski bi se v danih naravnih razmerah mogla dvigniti le toliko, da bi domačini živeli nekoliko dostojnejše, dočim si država ne bi mogla nikoli v njej ustvariti vira zanesljivih dohodkov.

In vojaški pomen? Ta je zelo problematski in razven tega bi zasednje Albanije utegnulo postati usodno. V ugodnem slučaju — kl pa ni zanesljivo gotov — si naložimo novih krčev in težav.

Bodi tako ali tako: pametno pa nikakor ni, škoditi sebi samo zato, da drugi ne bi imel koristi.

Poznavalci Balkana vedo, koliko se je trudil črnogorski vladika Peter, da bi odpravil krvno osvetlo, ali ni dosegel svojega cilja.

Pričakovati pa je še raznih kompliciranih albanskih presenečenj. Del avstrijskega časopisa ob vsaki tudi najznamenitejši priliki govori o potrebi, da naša dežela poseže v Albanijo, do čim vsa druga Evropa — ne izvzemši Nemčije — svari k strpljivosti. Na nevarnosti gverilje se more najbolje spominjati ravno sedanji načelnik našega generalnega štaba iz leta 1882. Taka vojna je tudi sedaj na pragu in visi kakor Damoklejev meč nad vsakim avstrijskim vojakom.

Zadnji čas je, da začnemo balkanske stvari mirno presojati — in zadnji čas je za reorganizacijo „literaričnega biro-a“ v ministertvu za vnanje stvari. (Ta je s svojo kampanjo z izmišljenimi vestmi po velikem delu zakrivil mučni sedanji položaj monarhije, sedanjo zmešnjavo in pa tisto sovraštvo, ki je izrašlo povsodi na Balkanu proti Avstriji. Op. ured. „Edinosti“). V ta biro bi morali pritegniti slovenske žurnaliste, ki razpolagajo s poznavanjem jezikov. Parola reformi bodi: **Proč z nerabnimi brokrati, ki le kvarijo naš ugled pred tuzemcem, na njihovo mesto pa v blagor vse države naj pridejo izšolani, resni žurnalisti vseh narodov!**

Članek omenja na to, kako se sedaj Italija in Avstrija pulita za tistega Essad-pašo, ki so ga oficijozno še pred par dnevi psovali kakor spletakarja in izdajco, ter zaključuje: Albanija še ni ustvarjena, ali prepri radi nje je že začel. **Za sedaj se zgošča nezaupanje nasproti zaveznici Italiji in se kaže v umaknitvi obljube, da bo naša država na jugu v doglednem času demobilizirala!**

Za občinske volitve.

Pozor volilci!

Italijanski liberalci razpošiljajo sedaj tudi našim volilcem vabila na svoje shode itd. Komur se zljubi, naj le gre na shod, kajti dobro je, da se ve, kaj nameravajo naši nasprotniki; najboljša pa je, da vržete vse take dopise tja, kamor spadajo, v — smetišče.

Sestanek zaupnikov II. okoličanskega volilnega okraja.

V torek, dne 13. t. m., ob 8 zvečer se bo vršil sestanek zaupnikov II. okoličanskega volilnega okraja — Sv. Ivan, Rocol, Lonjer in Kolonja — v Narodnem domu pri Sv. Ivanu. Vabljeni so vsi zaupniki, da se sestanku udeležijo točno in v polnem številu.

Pozor rojaki!

Kdor prejme kak magistratni odlok o reklamacijskih zadevah, naj se takoj obrne na našo volilno pisarno v Narodnem domu, kjer dobi potrebna pojasnila.

Domače vesti.

Odborova seja polit. društva „Edinost“ se vrši prih. torek, 13. t. m. ob 3 pop. v „Slov. Cit.“ Vsi odborniki namestniki in dež. poslanci so uljudno vabljeni, da se je gotovo vdeležijo. Tajnik.

Ljubljanska „Glasbena Matica“ v Trstu. Včeraj ob eni popoldne je prispel v Trst s posebnim vlakom pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice, žnjim pa tudi precejšnje število drugega ljubljanskega občinstva, ki je porabilo to priliko, da poleg naših Adrijce in preživlji pomladanske praznike med nami.

Na južnem kolodvoru je pričakoval lju-

bih gostov odbor tržaške podružnice Glasbene Matice s predsednikom g. dr. Slavikom na čelu in lepa množica drugega narodnega občinstva. Oficijelnega sprejema in nagovorov ni bilo, a prišleci so bili gotovo vzlictemo prepričani, da prihajajo med brate, ki jih sprejemajo z odprtimi rokami, z ljubečimi srci. Med drugimi ljubljanskimi gosti smo opazili tudi predsednika Glasbene Matice, g. viš. sod. svetnika Mahoriča.

Že na kolodvoru je tukajšnji odbor porazdelil izletnike na določena stanovanja po hotelih in privatnih hišah, a okrog treh popoldne so se pevke in pevci že začeli zbirati pred Narodnim domom, ker je bila ob polni štirihi napovedana glavna skušnja za večernji koncert. Poleg ljubljanskih gostov nepevcev se je udeležilo skušnje tudi mnogobrojno domače občinstvo, ki je z največjim zanimanjem in pravo slastjo uživalo divno Dvčrakovno glasbo in občudovalo nje dovršeno igranje. Po končani skušnji so si pevci v manjših ali večjih oddelkih ogledovali mesto, zlasti pa pristanišče in krasni solčni zahod.

Neka čudna nestrpnost se je medtem polastila našega občinstva. Vse je komaj in komaj pričakovalo večera, da se zgrne potem v koncertno dvorano. Ali je mogoče še dobiti prostorov? Ne! Vse razprodano! To vprašanje in ta odgovor se je čul tolikokrat in tolikokrat zaporedoma, in vesel je bil vsakdo, da je le še mogel dobiti vstopnico za stojišče.

In potem zvečer!

Napnila se je dvorana občinstva do zadnjega prostorčka in vsa ta množica je čakala nestrno, nestrno kakor nevesta ženina, da nastopi zbor in ž njim njegov mojster, ki zna priklicati iz njihovih grl one divne zvoke, ki vzbujajo v duši poslušalčev in njegovem srcu vso ono blaženo srečo, ki jo more viliti vanje le prava, edina, božanska umetnost.

Ko se je razpovrstil zbor na znatno v dvorano podajšanem odru — orkester je zavzel svoj prostor na odru v ozadju — in je stopil na dirigentovo mesto koncertni mojster g. Matej Hubad, tedaj je zaoril po dvorani vihar ploskanja in živoklici kar niso hoteli ponehati. Toda tedaj, ko je dvignil dirigent svojo palčko, tedaj so se kakor pod čarovno palčko čarovnikovo pomirili vsi ti valovi navdušenja in tih mir je nastal po dvorani. Potem pa so se oglasili lahni zvoki violin, kakor prehodni šepet ponočnega vetriča, ki v globoki nočni tišini boža okence nizke izbice, v kateri pred podobo blažene device kleči deklica v vroči molitvi, nato zbor, skrivnostno naznanjajoč pozno nočno enajsto uro, in potem dalje ves obup mlade deklice sirote, ki prosi Marijo, naj ji še nočjo da izvoljenja, ali pa naj jej vzame življenje, ter grozo in strah, ko mrtvaški živin vodi svojo nevesto proti svojemu domu — hladni gomili, katere jo končno le reši zopet globok kes in vroča molitev.

Strokovno oceno o koncertu prepričamo strokovnjaku, zato se tudi ne spuščamo v svojem poročilu v podrobnosti mojstrskega izvajanja tega krasnega dela slovenske glasbene literature, temveč naj se omejimo le na konstatacijo, da je občinstvo kakor očarano uživalo to lepoto in da je ob koncu prvih dveh delov, zlasti pa na koncu prišlo do pravih elementarnih izbruhov navdušenja Viharno odobravanje se kar ni moglo poleči.

Brezdovmno gre največje priznanje na tej prekrasni umetniški prireditvi in na njenem veselejšem uspehu mojstru Hubadu, kateremu je bil ob koncu drugega dela izročena lovorjev venec z napisom: „Mojstru Hubadu — tržaški Slovenci“. O naši dragi pevki umetnici g. Costaperaria-Devovi moramo le reči, da smo tu šele, dasiravno smo jo čuli že toliko in tolikokrat in se naslajali na njenih spevih, mogli občudovati ves blesteči sijaj njenega glasu. S tako lahkoto je preme govala vse težkoče, s katerimi je obdaril skladatelj njeno ulogo, kako srebrno čisto in kako polno je vrel spev iz njenih ust in kako globoko občutena je bila njena molitev, kako pretresljiva njena bol, kako strašna groza! Vri pevki so izročili krasen cvetlični nastavek z napisom: „Umetnici Costaperariji — Glasbena Matica“, 10. V. 1913.

Terorsko ulogo mrtvaškega ženina je pel g. Rijavec, ki razpolaga z izborno šolanim, obsežnim in izdatnim, v vseh legah polno donečim, a zlasti v višini izredno čistim glasom. Zlasti se je krasno prilagel sopranu v dvospevih. Basovska uloga pripovedovalca je bila v rokah našega ljubega znanca g. Križaja, o katerem pač ni še posebej treba poudarjati, da je rešil svojo nalogo nad vse častno. Mogočno preko vsega zbora se je dvigal njegov sonorni glas in naše občinstvo si je le še bolj privilo k sebi svojega ljubljence izza zadnjih opernih večerov.

In sedaj še ta strogo disciplinirani zbor, uglašen kakor orkester mojstrov glasbenikov, poslušen vsakemu migljaju dirigentove roke, klanjajoč se vsakemu pogledu njegovega očesa, sedaj se ublažujoč do najinejšega pianissima, potem pa zopet naraščajoč in grmeč, kakor silen vihar: poslušal bi ga človek in poslušal brez presledka. Dež cvetja, ki se je vsul nanj, mu bodi vsaj majhen del priznanja za neprecenljivi užitek, ki nam ga je nudil s svojo umetniško dovršenostjo.

Prepričani smo, da ga ni bilo v dvorani poslušalca, ki bi ne bil po končanem koncertu zaželel: Da bi Vas le kmalu zopet mogel pozdraviti naš Trst v svoji sredi, da bi se le kmalu zopet mogel naslajati na vašem divnem petju! Slava pevcem, slava njihovemu mojstru!

Po koncertu se je v dvorani razvila med gosti in domačini v prijateljski družbi prav vesela domača zabava, ki je le še novoutrdila bratske vezi, ki vežejo središče Slovenije, belo Ljubljano, z njenimi vrati v širni svet, slovenskim Trstom. Naj bi se ta vez le čim dalje tem bolj utrjevala in naj bi le pri tem delu čim najbolj sodelovala tista Glasbena Matica, ki nas je tako neizmerno osrečila s svojim ljubim obiskom.

Dragim gostom le želimo ponovno, da bi jim bilo bivanje v Trstu tak užitek, kakršen je bil nam njihov obisk.

Spored za ljubljanske izletnike. Nedelja 11. majnika od 7—9 zajtrkovanje po raznih kavarnah: Balkan, Commercio (tik Balkana), Stazione (po'eg južnega kolodvorja) in Minerva (v ulici Acquedotto). Od 9—10 izprehod v poljubnih skupinah izpred Narodnega doma ali kavaren po ulici Carducci na desno mimo Verdijevega spomenika na trg Goldoni, po stopnicah nad tunelom Montuzza, mimo kapucinske cerkve k stolni cerkvi sv. Justu.

Izpred cerkve je krasen pogled na mesto navzdol in na morje. Pred mašo in po maši ogledovanje panorame Trsta in opazovanje tržaškega življenja ob priliki birme. Ob 11 odhod s hriba sv. Justa po drugi poti nego prej, in sicer: po ulici Catedralle na glavni trg pred magistrat — Piazza grande.

Od tu po ulici Cavanna v galerijo slik Revoltella. To je zanimivost prve vrste. Vstop je brezplačen in vsakomur priporočljiv. Ogledovanje slik od 1/2 12—12. Ob 12 vrnitev po obrežju mimo pomola sv. Karla, ribjega trga do gostiln, kjer so razne skupine naročile obede. Ob 3 popoldne: Izlet po morju.

Iz Trsta mimo Kopra (izstop pol ure), Izole v Piran (izstop pol ure), Portorose proti Građezu mimo Miramara v Trst ob 8 zvečer. Zvečer po izletu večerja po izbranih gostilnah. Vožnja stane za osebo K 2 in se dobivajo vožnji listki pri vratarici Narodnega doma in stanejo namesto K 1-60 samo 1 K.

Ponedeljek, 12. majnika od 7—9 zajtrk.

Dopoldne se porabi za mirno ogledovanje na izprehodih.

Pri direkciji občinskega tramvaja so se izposlovali znižani vozni listki za zletnike za vožnjo na Opčine, od koder se nudi krasen razgled Trsta, istrske obali in morja. Vozni listki se dobivajo za izletnike pri vratarici Narodnega doma in stanejo namesto K 1-60 samo 1 K.

Vozi se lahko vse dni in odhajajo tramvajski vozovi vsake pol ure s trga Caserma pred Narodnim domom od 6 zjutraj do 11 ponoči. Izletniki se poslužujejo iz ugodnosti, kakor hočejo v malih ali večjih skupinah.

Vrnitev v Ljubljano poljubno. Vlaki odhajajo iz Trsta ob 10-15 dopoldne, 1-50 popoldne, 6-10 svečer.

Oni, ki hočejo izstopiti v Postojni, naj se odpeljejo iz Trsta ob 10-15 dopoldne, v Postojno pridejo ob 1-22. Ogledali bi si lahko popoldne in ob 4-52 ali pa ob 10-07 se vrnejo v Ljubljano. Vstopnina v jamo 3 krone.

Sedaj ga nikdo noče! S perečim sarkazmom označuje „Naša Slova“ neznanško zadrego, v katero je spravil beg notarja Lorenzina iz Pirana ves italijanski tabor Istre in Trsta, liberalni in klerikalni, da si beguna mečejo drug drugemu pod noge. Kakor so ga prej vsi reklamirali za-se in se igrali zanj, tako ga sedaj zatajuje vsi! Klerikalci očita jo liberalcem, da so morali vendar vedeti, komu pošiljajo denar deželne kreditne banke, da ga niso smeli lahko mišljeno izročiti — sleparju, marveč da bi ga bili morali pošiljati direktno posestniku itd. — Liberalci odgovarjajo, da oni niso krivi, če so pirsanski čuki poverjali svoj denar .... klerikalnemu pristašu!!

Notri med to fletno igro pa jim „Naša Slova“ kadi pod nos, da imajo eni in drugi takih junakov, s katerimi se morejo ponašati. Nista se proslavila tako le liberalci-klerikalci Lorenzini in klerikalec Zanetti, ki sta vsikdar visoko nosila italijansko zastavo Istre. Imela sta prednikov, sebi enakih. Kje je slavni Roko s 170 000 K deželnega deželnega denarja, žuljev prebivalstva Istre, torej tudi slovenskega?! Kje je slavni Lorenzetto in kje je slavnejši Galante in vsa njegova lepa družba, ki so se proslavili na račun pujske občine?! Ali hočejo gospoda trdit tudi o teh, da niso bili njihovi?!

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELN PODRUŽNICA V TRSTU
via del Fontorosso 5. — via Nuova 15.
Vloge na knjižice 4 1/2-5% } po odpovedi
Premijne vloge 5% } nem roku.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu
po dogovoru najugodnejše.
VADJE IN KAVCIJE — MENJALNICA.
Uradne ure od 9.—12., dop. in 2 1/2—5. pop.

Danes, seveda, se jih sramujejo; ali tedaj ko so jim bili podrepniki, so bili to... patrijotje. Seveda ni prijetno človeku, če mora sedeti v družbi takih ljudi, ali človeški vendar ni, če se jih tako zatajuje v nesreči, kakor to delajo istrski... liberalci in klerikalci!

Brez intelligence srca! V članku, ki so ga izvestni nemški železniški uradniki priobčili v „Grazer Tagblattu“ proti svojim slovenskim kolegom in proti našemu narodu sploh, se očitata toliko brutalnost in narodna nestrpnost, da človeka osupljata tem bolj, ker prihajata od pripadnikov naroda, ki si na podlagi svoje kulture lasti neko prvenstvo nad vsemi drugimi narodi. Največja sramota za te pripadnike nemškega herrnvolka pa je grdo denuncijantstvo, s katerim bi hoteli oškodovati svoje lastne tovariše in njihove družine v njihovi ekzistenci. Čutečemu človeku se vpenja duša in ogorčenju, ko vidi, kako ti „sinovi plemenitega“ nemškega naroda hočejo stavljati svoje lastne tovariše pod policijsko nadzorstvo, kako z denuncijacijami pozivajo oblasti na nasilno dušenje vsakega svobodnega diha med slovenskimi uradniki, kako kar očitno kažejo svoje hlepenje, da bi slovenskega tovariša pahnil v nesrečo!

Spričo teh sramotnih pojavov bi bilo zanimivo pogledati v te nemške duše — v srca, ki jih razjedata strast in sovraštvo. V teh srcih ne more biti mesta za človeško čustvovanje... V njih divja najgrši egoizem, nacionalni in — osební. Naj se pogubi vse, da je le njim dobro, da se le oni redi in debele. Tudi če jim nedostaja sposobnost in delavnost, hočejo vendar le kvilku lezti po lestvi — nesreče drugih!

V karakteristiko te nemške duše moramo navesti sodbo o Nemcih, ki jo je napisal vpojojen admiral Chiari — torej Neslovan — v nekem vojaškem listu in jo je posnel tudi „Polaer Tagblatt“. Nemški „Kapitän zur See“ Persius je bil pred kratkim napisal v nekem berlinskem listu članek „Aus dem österreichischen Kriegshafen“, v katerem je naravnost žaljivo in poniževalno lagal o naši vojni mornarici, o nje častniškem zboru in o razmerah v Pull. Članek je mrgolel perfidnih namigavanj in zlobnih podtikanj. Na ta članek je odgovoril admiral Chiari z vsem ogorčenjem in je na koncu napisal o nemški naravi karakteristično sodbo, ki se je glasila — po smislu:

„Nemci imajo krasni sposobnosti, radi katerih se klanja pred njimi v spoštovanju ves svet. Ali v njihovi naravi je tudi nekaj, kar povzroča, da nimajo, razun nas Avstrijcev, ni enega prijatelja na vsem božjem svetu!“

In kaj je to nekaj, na kar je mislil avstrijski oficir? Nedostaja jim popolnoma vsake intelligence srca, ki iz človeka dela blagega človeka in ki ga stili, da je pravilčen in čustven tudi do človeka, ki — ni Nемец! Ta nedostatek intelligence srca omraža Nemce, da nimajo nikjer na svetu odkritosrčnih prijateljev, razun... Evo pojasnila, zakaj morajo slovanski narodi v tej državi biti tako težke in obupne boje za svoje narodne, politične in človeške pravice!!

Mednarodne konjske dirke na Monte-bellu. Danes, na binško nedeljo, in jutri, v ponedeljek, se bodo vršile konjske dirke na dirkališču Montebello. Vsak dan je na razpolgo dirkačem po 12.700 K za nagrade. Spored je spretno sestavljen in bo nudil izreden športni užitek. Danes nastopi zopet amerikanec „Lionello“ mojstra Barbeta. — Kakor je bil prošle dni obisk obilen, obeta biti te praznike ogromen. V obeh oddelkih, A in B, funkcijonira totalizator, s katerim se kratkočasijo tisti, ki hočejo uginiti zmagovalce posameznih dirk.

Majniško slavnost priredil danes — kakor že poročano — podružnica CMD v Skednju v prilog otroškemu vrtcu. Odhod godbe iz vasi na Sabatnjak točno ob 3.30 popoldne, takoj po blagoslovu, ki se po ljubeznjivosti g. župnika konča namenoma preje.

Vstop na veselico je brezplačen, a da domača zabava na planem donese vendar nekoliko dobička, si je škedenjska podružnica nabavila pijače, raznih jedstvin, igrač in daril za „kolo sreče“. Na to opozarja odbor vse one, ki bi prišli na Sabatnjak z namenom razprodajanja v lastno korist. Vsako zasebno prodajanje je strogo zabranjeno!

Škedenjci, rodoljubi in tudi Vi, so-sednji Magdalenci: udeležite se tega dne kratkega izletiča, ki vam gotovo doprinese nekoliko užitka! Udeležite se, vi vsi, ki imate časa, in priskočite na pomoč škedenjski podružnici, ki ne le, da ima stroške skozi vse leto, marveč ima mnogo izdatkov zlasti o tej priliki, kajti razen stroškov z godbo in nakupljenim, mora oddati primerno odškodnino tudi imetnikom travnika.

Naš odbor se nadeja, da bo vsak domačin uvaževal njegov trud in stremljenje ter kljče zato: Na svidenje danes popoldne na Sabatnjaku!

O slov. gledališču v Trstu prinaša „Hrvatska“ kratek pregled o ravnokar minoli sezoni in beleži nje lepi umetniški vspeh. Predočja, kako se je iz malega diletantskega gledališča — vzlic skromnosti sredstev — razvil umetniški zavod, ki je v

čast tržaškim Slovincem. V tem pogledu je simptomatičnega pomena, da so tudi Italijani — kakor n. pr. ob uprizaritvah „Prodane neveste“ — začeli zahajati v naše gledališče in da tudi nekateri italijanski listi prinašajo pohvalne ocene. Niti največji optimisti niso pričakovali kaj takega. In le oni, ki pozna podrobnosti politične in narodne borbe v Trstu, more prav ceniti doseženi vspeh, ki naj bo gledališkemu vodstvu v spodbudo k nadaljnjemu vztrajnemu delu, da se ta naš zavod povsne še na višjo stopinjo umetnosti. — Enodušna želja vseh je, da prihodnja sezona še nadkrili to minolo.

Člani slovenskega gledališča prirede na binško praznike dve predstavi. Danes v nedeljo popoldne ob 6 v „Narodnem domu“ v Barkovljah bodo igrali velezabavno burko v 4 dejanjih „Grofica in čevljar“; jutri v ponedeljek ponovijo isto burko v Dotovljah. Tako bodo tudi zunaj poznali naše najboljšje moči. Glavne uloge imajo gospa Dragutinovičeva in gospo Železnikova in Bernetičeva, od gospodov pa Dragutinovič, Toplak, Požar. Vstopnica je 60 vin; sedeži po 1 K.

Zgubljen. Na včerajšnjem koncertu v „Narodnem domu“, oziroma na potu od „Narodnega doma“ do kavarne „Nuova York“ je zgubila neka dama zlato zapetnico. Najditelj naj jo izroči v našem uredništvu, oziroma v upravništvu.

Cvetlični dan v Celovcu. Nekdo, ki je bil minole nedelje v Celovcu, nam poroča, da so ta dan imeli celovski Nemci svoj cvetlični dan. — Nemška dekleta so pridno prodajala suhe (umetne) cvetlice in ni se bilo lahko ubraniti. Naš poročevalec se je pa prav lahko ubranil s tem, da je rekel: „Hvala gospica; ne razumem vas!“ Nemke so kar odletele in mož je imel mir. Na ta ljubezniv način naj tudi drugi odklanjajo neslovenske prodajalke, kadar naberajo za razna neslovensko družstvo. Ta recept priporočamo vsem, ki bi jih prilika zanesla med drugorodne „čebelice“!

Trgovcem in obrtnikom! Trgovsko društvo „Češko-slovenska trgovska Beseda“ ima vedno v zasnami nekaj češko-nemških perfektnih korespondentov in vobče vsestransko ročnih in dobro kvalificiranih trgovskih moči, katere priporoča brezplačno na mesta. Obrniti se je na Češko-slovensko trgovsko Besedo“ v Trstu, ulica Miramar 17.

Direktna odprava prtljage preko Dunaja s prepeljavo med dunajskimi kolodvori s cestnimi vozili. S 1. marcom 1913 pri brzovlakih uvedena direktna odprava prtljage preko Dunaja se razširi od 1. maja 1913 dalje na promet med postajami Karlovi Vari, Zatec in Chomutov i. p. Bušehradске železnice, železnice Teplitz-Schö-nau in Chomutov-Teplice, železnice Ouzli-Teplice in Francovih Vari kr. saških državnih železnic na eni strani, in preko Dunaja ležečimi postajami c. kr. avstr. državnih železnic in c. kr. priv. juž. železniške družbe (avstr. črte) na drugi strani. S tem razširjenjem naj bo zlasti ustrezno udobnosti potnikov, ki obiskujejo zdravilišča v Karlovih Varih, Francovih Varih, ali Teplicah. Podrobne določbe so razvidne iz avstr. kurzne knjige od 1. maja t. l. in s posebnih lepakov na postajah.

„Vrtnarska šola“. Na občnem zboru tega društva so bili izvoljeni sledeči odborniki: svetovalca gg.: Fiere Anton, trgovski vrtnar v Kamniku, Herzmansky Fran, umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani; pregledovalca računov gg.: Aparnik Fran, fotograf in posestnik v Kamniku, dr. Podgornik Kari, odvetnik v Gorici.

Voditelj je na kratko razložil nalogo društva, predložil društvene račune ter poročal o dosedanjem delovanju in o delu, ki naj bi se izvršilo v prihodnosti.

Sklenilo se je: 1) da se odobre predloženi račun, 2) da naj se za toliko časa preneha z izdajanjem društvenega glasila „Prijatelj narave“, da si društvo nekoliko opomore, in da naj se tudi v bodoče list izdaja le obstoječim sredstvom primerno, 3) naj se največ truda posveti nabiranju denarja za nakup društvenega vrta, ker bi bil ravno lasten vrt največjega pomena za orušitveni napredek, 4) po možnosti naj se delajo v različnih krajih posvetovalni sestanki, 5) čez tri ali štiri mesece naj se skliče v Ljubljani izvanreden občni zbor.

Rojanska podružnica CMD vabi vsa društva in prijatelje, ki imajo voljo za sodelovanje pri veselici, ki se priredi v korist podružnice meseca junija, na sestanek v sredo, dne 14. t. m., ob 8 zvečer v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu pri cerkvi. S tem bodi obenem tudi popravljena prvotna objava v petkovi številki „Edinosti“, da se snidejo vse podružnice mesta in okolice.

Danes popoldne naj nihče ne zamudi krasne družinske zabave, ki jo priredi šent-jakobska čitalnica v novi dvorani „Konsumnega društva“ pri Sv. Jakobu. Včeraj smo omenili na kratko vlezanimivega in zabavnega sporeda, in kdor se hoče par uric nepriljudno zabavati in nasmejati, naj ne zamudi te prireditve. Vstopnina je tako nizka: 40 vinarjev za odrasle 20 vinarjev za otroke, da jo zmore vsak. Po zabavi bo ples. K zabavi in plesu bo sviral društveni orkester. Začetek točno ob 5 pop.

SVOJI K SVOJIM! **SVOJI K SVOJIM!**
Nova trgovina moškega blaga
JOSIP SPEHAR - TRST
ulica Santa Caterina šte. 9 - Piazza Nuova
je bogato založena z najlepšim in najnovejšim
moškim blagom za pomlad po zmernih cenah.
SPECIJALITETA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Zovarna čevljev
MÖDLING
v Trstu
130 filijalk. — 1200 delavcev
I. podružnica:
Corso šte. 27.
II. podružnica:
ulica Cavana šte. 11
(vis-à-vis ul. Madonna del Mare)
Finí čevlji po ljudskih cenah.
Izključena vsaka konkurenca.
PRIMER:
Moški čevlji:
črni močni . . . . . K 7.50
" Box . . . . . " 9.50
" fini Goodjean Welt 13.50
" " ameriškanski . . . . . 11.—
" " " najfinejši . . . . . 17.—
nizki čevlji črni . . . . . " 6.—
" zelo fini črni 11.30
" ameriškanski luksus . . . . . 16.—
Ženski čevlji:
odprti črni „Romana“ . . . . . K 3.20
lakasti 4.20
nizki čevlji, močni . . . . . 5.—
" chevreau 7.50
" najfinejši Goodjean Welt . . . . . 11.—
" ameriškanski luksus . . . . . 13.—
" " v barvah . . . . . 14.—
" lakasti . . . . . 15.—
Čevlji visoki in nizki za otroke od 2 K dalje.
CORSO 27. UL. CAVANA 11.

ARTURO MODRICKY
Prodajalca manuf. blaga in drobnih predmetov
Trst, ul. Belvedere 33.
Zaloga perila, zefirjev, batistov, perkala, trojnika, steznikov, naprsnikov, spodnjih sraje vseh kakovosti in cen, ovratnic, ovratnikov, manšet, sraje, dežnikov, čipk, trakov in drobnarij v popolni izbi.

Dr. Pečnik
Dr. PETSCHNIGG
Trst, via S. Caterina šte. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni, 8-9 in 2-3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½-1 in 7-7½.

Fratelli Rauber
Trst, ulica Carducci 14 (ex Torrente)
Zaloga ustrojenih kož.
Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta potrebščin za sedlarje.

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice.
Svilenina in okraski zadnje novosti velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci.
Veznine in drobnarije, preproge, zaves, trižj po izjemno nizkih cenah.

Neverjetno! Krčmarji pozor!!
Fino olje po 96 vin. liter dostavlja na dom
slov. tvrdka A. Furlan
Trst, ulica Giulia šte. 72.
Specijaliteta: namizno oljčno olje iz krajev Lucca, Nizza in Marsilja. Posebno priporoča pravo mlo za perilo; vinski kis.
Poštne odpošiljatve! Poštne odpošiljatve!

Dr. Korsano
Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ul. San Lazzaro št. 17, 1.
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1. in od 5½. do 6½. pop.

Dr. Al. Martinelli
Cesare Cosciancich
koncesionarni zobotehnik
ordinira od 9.—1. in od 3.—6.
Trst, Barriera vecchia 33
II. nad. Telefon 1708.

Pomladanske
novosti za ženske in moške obleke in vse v to stroko spadajoče se dobi v največji slovenski trgovini
Križmančič & Breščak
Trst, ulica Nuova št. 37.
Vestna, točna postrežba.
□ □ Zahtevajte vzorce, ki so poštne prosti. . .

Izredna razprodaja!!

Neverjetno oeno! 600 kosov za samo 3 K 80 vinarjev.

Krasna pozlačena prec. 36 ur tekoča ura na sidro z verižico, natančno idoča s triletnim jamstvom, moderna svilena kravata za gospode, 3 kom. najf. žepnih robcev, 1 kras. gosp. prstan, s ponar. kamnom, 1 krasna eleg. damska zaponka, pariška novost, 1 par double zlatih manšetnih gumbov s patentirano zapono, 1 krasno toaletno žepno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 najfinjši žepni nož, 1 dišeče toaletno milo, 1 najfin. užigalo, 1 krasen album z najlepšimi slikami sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 20 komadov korespondenčnih predmetov in še 500 rabljivih, potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro vred, ki je sama toliko vredna, stane 3 krome 80 vin. Pošilja proti povzetju dunajska razpošiljalna tvrdka Ch Jungwirth, Krakova A/4.

NB, Pri naročbi dveh zavojev se priloži angleška brivna britve prve vrste. Za neugajajoče se vrne denar.

Slovenci in Slovani

Kadar kupujete pri tiskarji, katere oglašajo v „Edinosti“, sklicujte se vedno na oglas v našem listu, ker tako boste znale dotično tiskarjo, da prinašajo oglas, ki jih uvrščajo v Edinosti, dobiček, in radi tega bodo uvrščale svoje oglašje tudi v bodoče v našem listu. Za te boste bolj postreženi, zraven tega pa pomagata s tem ma- : : terjalno listu „Edinost“ : :

Josip Gergič, Trst

Rocol — Molino a vento šte. 40.

Prodajalna čevljev

vseh vrst za moške, ženske in otroke in zaloga usnja.

Sprejema naročila po meri in popravila. Cene zmerne. Priporoča se za obilen obisk.

Za one, ki naročajo oglašje

Oglašje (Inserate) treba naslovijati na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno „Edinost“, ne na „Narodni Dom“ in ne na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino na „Inseratni oddelek“ našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo z oglašji nikakega opravila.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglašje v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni.

Matija Bulić

priporoča cenj. občinstvu

svojo gostilno „Ai buoni amici“

v Trstu, ulica Belvedere šte. 39,

točilnico vina in piva

z raznimi mrzlimi jedili

v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1

gostilno „Al buen Almissan“

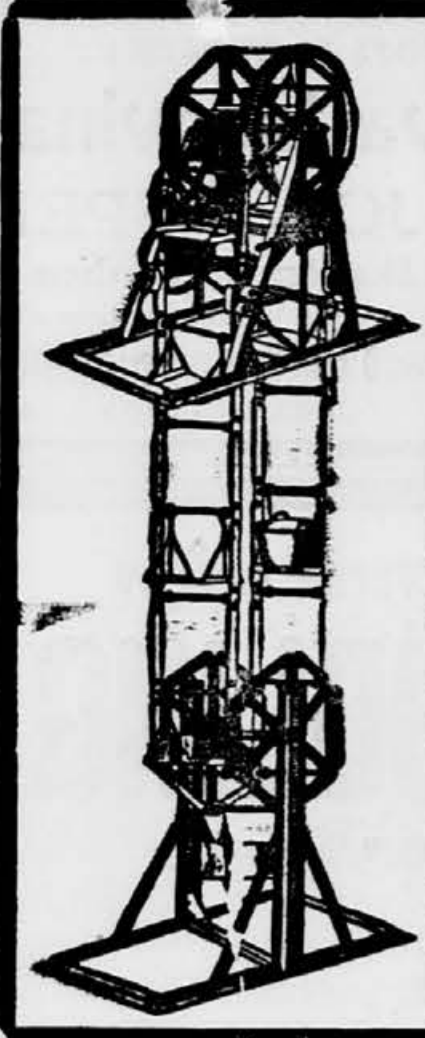
v Rojanu, ul. Montorsino 3,

točilnico vina v Barkovijah

(Bovedo), ul. Perarolo št. 342

(hiša Ščuka).

Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša ter pivo

Mehanična delavnica

F. Miheučič & F. Venutti

Trst, Via Tiziano Vecellio 4.

Popravi in postavi stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. - Industrijske instalacije vsake vrste: mline, stiskalnice in št. stilnice. - Specijaliteta žag za kamnje, stiskalnice za grozdje; stroji za obdelovanje lesa - Izdelovanje - - oblik in usorcev za testanine in bliskota. - - Zaloga novih in starih motorjev, brizgalnic, strojev za vzdrževanje sidarskega materijala, mletje kave, - - - drož in drugih tehničnih predmetov. - - -

Alberto Finzi & C.o

Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.

Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke

(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki

prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljše in najgotovjše jamstvo za točno postrežbo.

Zastopstvo in skladišče

dobroznane moke Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.

Ceniki in usore! se pošiljajo na zahtev o.

Telefon št. 458, zvoniti dvakrat.

Brzjavi: ALBERTO FINZI, Trst.

Dubrovniška paroplovna družba

delniška družba v Dubrovniku.

Brzoplovna proga v Bari: odhod vsako sredo ob 8 zjutraj.

Brzoplovna proga v Kotor in Spuž: odhod vsak petek ob 5 popoldne.

Brzoplovna proga v Kotor: odhod vsako nedeljo ob 5 popoldne.

Parniki I. reda. Tretji razred zava ovan. V prvem razredu kabine z eno ali več postelj. Največja udobnost Kuhinjska postrežba b ez prigovora. Cene zmerne. Za pojasnila se je obrniti na glavno zastopstvo, ulica Lazzaretto 24. TELEFON 12-61.

TISKARNA EDINOST: TRŠT

Tiskarska dela v najmodernejšem slogu, v priprostem ali večbarvnem tisku po zmernih cenah

Trgovske tiskovine Računi v vseh oblikah, zavitki, pisemski papir, memorandum, dopisnice itd. itd.

Dnevnik „Edinost“

je založil naslednje knjige, ki se dobivajo v tiskarni „Edinost“, v „Slovanski knjigarni“ Josipa Gorenjca v Trstu in v vseh knjigarnah po Slovenskem po povzetju ali proti naprej poslanemu znesku. Poština za posamezno knjigo znaša 20 vinarjev.

1. VOHUN. Spisal I. F. Cooper. Cena K 1-60. — TRI POVESTI grofa Leva Tolstega. Cena 80 vin. — 3. KAZAKI. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Jos. Knaflič. Cena K 1-60. — 4. PRVA LJUBEZEN. Spisal Ivan Sjergejevič Turgjenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. Cena 1 K. — 5. POLJUB. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světla. Poslovenil F. P. Cena 80 vin. — 6. BESEDA o slovanskem obrednem jeziku pri katoliških Jugoslavanih. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu). Cena 30 vin. — 7. IGRALEC. Roman. Iz spominov mladeniča. Ruski spisal E. M. Dostojevski. Poslovenil R. K. Cena K 1-60. — 8. JURKICA AGICEVA. Spisal Ks. Šandor-Gjalski. Prevel Fr. Oreš. Cena 2 K. — 9. UDOVICA. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Štefan Klavs. Cena K 1-60. — 10. JUG. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena 3 K. — 11. VITEZ IZ RDEČE HIŠE. (Le Cnevalier de Maison rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleksander Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2-50 : : : :

Odhajanje in prihajanje vlakov

od 1. oktobra naprej. Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

G. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

- 5.00 B Herpelje, Pula in medpostaje.
- 5.52 M do Poreča in medpostaje.
- 5.55 O do Gorice in medpostaje (Ajdoščina).
- 7.37 O Herpelje-Divača-Ljubljana-Dunaj in medp.
- 7.45 B Gorica, (Ajdoščina), Jesenice - Celovec - Dunaj-Praga-Dečin-Beljak-Berlin - Monakovo in medpostaje.
- 9.05 O Gorica - Jesenice - Celovec - Trbič-Ljubljana-Beljak-Dunaj in medpostaje.
- 9.10 O Herpelje, (Rovinj), Pula in medpostaje.
- 9.15 M le do Buj in medpostaje.
- 12.50 O Gorica (Ajdoščina) Jesenice-Trbič-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.
- 2.40 M do Poreča in medpostaje.
- 4.30 O Gorica - Jesenice - Trbič-Ljubljana - Beljak - Celovec-Dunaj.
- 4.43 O Herpelje (Divača-Dunaj) - (Rovinj) Pula in medpostaje.
- 6.00 B (Turški ekspres) Gorica-Jesenice-Ljubljana-Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medp.
- 7.35 M le do Buj in medpostaje.
- 7.40 O do Gorice in medp. (Ajdoščina).
- 8.22 O Herpelje (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.
- 8.40 B Gorica-Jesenice-Beljak-(Monakovo-Berlin), Celovec-Dunaj-Linac-Praga-Dečin.
- 10.39 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

- 2.14 O Herpelje-Divača.
- 2.20 O v Gorico.

Prihod v Trst.

- 5.47 O Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane, Jesenic, Gorica.
- 7.04 O Iz Dunaja (čez Divačo—Herpelje).
- 7.25 O Iz Gorice (Ajdoščina).
- 8.25 M Iz Buj (in medpostaje).
- 9.00 B Iz Berolina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice (in Ajdoščina).
- 9.35 O Iz Pule (Rovinja).
- 10.17 O Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
- 11.25 B (Turški ekspres) iz Pariza-Monakova-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenice-Gorice.
- 12.43 M Iz Poreča in medpostaj.
- 2.00 O Iz Celovca, Trbiča, Ljubljane, Gorice, (Ajdoščina) Berolina, Draždan, Praga, Dunaja.
- 3.37 O Iz Pule, (Rovinj), Herpelj in medpostaj.
- 4.32 M Iz Buj in medpostaj.
- 7.00 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiča, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
- 7.05 O Iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.
- 8.00 B Iz Berolina, Draždan, Praga, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice, (Ajdoščina).
- 10.00 M Iz Poreča, Buj, Kopra.
- 10.23 O Iz Pule (Rovinja), Dunaja (čez Divačo).
- 10.57 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

- 9.37 O Iz Gorice.
- 9.41 O Iz Divače, Herpelj.

Furlanske proge.

Odhod iz Trsta (južni kolodvor).

- 5.40 B čez Nabrežino-Tržič v Červinjan, Gradež, Italijo.
- 9.00 O čez Nabrežino-Tržič v Červinjan, Gradež in čez S. Giorgio di Nogaro v Videm.
- 1.20 O čez Bivij-Tržič v Červinjan, Gradež, Italijo.
- 4.10 O čez Nabrežino, Tržič, od Tržiča mešanec do Červinjana.
- 7.05 B čez Bivij-Tržič v Červinjan, Gradež, Italijo.
- 9.20 O čez Bivij-Tržič v Červinjan.

Prihod v Trst (južni kolodvor).

- 7.40 čez Tržič, Nabrežino iz Červinjana.
- 8.45 čez Tržič, Nabrežino z zvezo na mešanec iz Červinjana.
- 10.33 B čez Tržič-Bivij iz Italije, Gradeža Červinjana.
- 2.45 O čez Tržič-Bivij iz Italije, Gradeža, Červinjana.
- 6.55 O čez Tržič-Nabrežino iz Italije, Gradeža, Červinjana.
- 11.15 O čez Tržič-Bivij iz Italije, Gradeža, Červinjana.

Na progi Červinjan-Gradež o. p. vozijo le mešanec. Promet med osebnim postajališčem Gradež in zdraviliščem Gradež se posreduje s parniki in motornimi čolni lagunsko parobrodne družbe „N. I. B.“ po sledečem voznom redu:

Odhod Gradež o. p.	8.15	12.25	4.00	9.00
prihod Gradež zdr. p.	8.40	12.50	4.25	9.25
odhod Gradež zdr. p.	7.30	11.30	3.15	8.15
prihod Gradež o. p.	7.55	11.55	3.40	8.40

*) vozijo iz Červinjana v Gradež in nazaj v oktobru in aprilu vsak dan, v drugih mesecih t. j. od novembra do vključno marca le ob četrkih.

Pomladansko zdravljenje

je najbolje s křištilim „čajem iz tisočroč“.

Obenem je to tudi izborno sredstvo proti škpanju v želodcu, hemoroidom itd. itd. Zavoj za 12 dni z navodilom za eno kromo se dobiva edino v odlikovani lekarni

„Al due Mori“ dr. A. Praxmarerja Veliki trg, mestna palača. Telefon 337.

Če se pošlje K 1.10, se odpošlja po pošti z obratno plačo poštne prosto. VARUJTE SE PONAREDE!

POZOR! :: POZOR!

50000 parov čevljev

4 pari za K 8-50.

Zaradi poloma nekaterih tovarov sem dobil nalog, da prodam veliko partijo čevljev pod nabavno ceno. Prodajam vsakomur dva para moških in dva para ženskih čevljev na zavezavo, elegantne oblike, iz črnega ali rujavega usnja, z močnimi podplati, podšivani. Velikost po številkah. — Štirje pari stanejo samo 8-50 kron.

I. GELB, ekspedicijska hiša Novi Sandec šte. 278. Dovoljena zamena ali pa se vrne denar.

Zdravniško in klinično potrjeni uspehi

dokazujejo, da je pri boječem kašlju otrok in odraslih

THYMOEL SCHILLAE

iz lekarne B. Fragnerja. Večina lekarn ga ima vedno v zalogi.

Belečna znamka zavarovana. Ublažuje kašlj, ga manjša, odstranjuje kašar, pospešuje spuščanje glena ter potezkoče pri dihanju.

1 steklenica K 2-20. Po pošti, če se plača vnaprej K 2-90 se pošlje 1 steklenico K 7-—, 3 steklenice K 20-—, 10 steklenic franko. Ne dajte se premotiti od nikogar, da vzamete nadomestilna sredstva.

Vprašajte svojga zdravnika. Pripravljen je in glavna zaloga:

LEKARNA B. FRAGNER c. kr. dvoraj zalagatelj, Praga, III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovatelja in na varstveno znamko.

Zidanje Skadra.

Srbska narodna pesem.

Mesece in mesece je odmevalo po vsem svetu ime mesta, za čigar posest je poteklo toliko krvi hrabrih sinov male Crnogore. Zavzeli so Skader Črnogorci, črnogorska zastava je zaplapolala nad skadrskimi zidovi; toda Skader vzlic temu ne ostane črnogorski, kajti sklenjeno je visoko tam gori, da mora biti Skader arnavtski, češ, ker je bil vedno arnavtski, in da mora biti glavno mesto neke nove države, Albanije, katero morajo šele ustanoviti.

Skoraj neumljivo je človeku, ki ne pozna zgodovine Skadra in ulogo, ki jo je igral Skader v zgodovini Srbstva, kako je pač mogoče, da je Črnogora toliko žrtvovala za pridobitev tega „arnavtskega“ mesta, toda kdor pozna, kake vezi vežejo srbski narod na to mesto že izza stoletij sem, njemu je popolnoma umljivo, da je srbski narod v Črnigori in povsod, kjer živi, tako želel, da pride to mesto zopet v posest svojih nekdanjih lastnikov.

Srbski narod, ki si je ohranil svojo težko prošlost zlasti v narodni pesmi, je tudi Skader opeval v svoji pesmi, katera mu je edina ostala svobodna in nezasušnjena po krutem Turčinu, in v sledečem naj podamo v originalu srbsko narodno pesem o zidanju Skadra, ki bo gotovo zanimala tudi naše čitatelje.

Pesem se glasi:

Grad gradila tri brata rodjena,
Do tri brata tri Mrljavčevica:
Jedno bješe Vukašine kralje,
Drugo bješe Uglješa vojvoda,
Treće bješe Mrljavčević Gojko;
Grad gradili Skadar na Bojani,
Grad gradili tri godine dana,
Tri godine sa trista majstora,
Ne mogoše temelj podignuti,
A kamo li sagrađiti grada:
Što majstori za dan ga sagrađe,
To sve vila za noć obaljuje.
Kad nastala godina četvrta
Tada više sa planine vila:
„Ne muči se, Vukašine kralje,
„Ne muči se i ne harči blaga;
„Ne moš, kralje, temelj podignuti,
„A kamo li sagrađiti grada,
„Dok ne nadješ dva slična imena,
„Dok ne nadješ Stoju i Stojana,
„A oboje brata i sestricu,
„Da zaidješ kuli u temelja,
„Tako će se temelj obdržati,
„I tako ćeš sagrađiti grada.“
Kad to začu Vukašine kralje,
On doziva slugu Desimira;
„Desimire, moje čedo drago!
„Do sad si mi bio vjerna sluga,
„A od sada moje čedo drago,
„Hvataj, sine, konje u intove,
„I ponese šest tovara blaga
„Idi, sine, preko b'jela sv'eta,
„Te ti traži dva slična imena,
„Traži, sine, Stoju i Stojana,
„A oboje brata i sestricu;
„Ja li otmi, ja l' za blago kupi,
„Dovedi ih Skadru na Bojanu,
„Da zidjemo kuli u temelja,
„Ne bi l' nam se temelj obdržao,
„I ne bi li sagrađili grada.“
Kad to začu sluga Desimire,
On uhvati konje u intove,
I ponese šest tovara blaga,
Ode sluga preko bjela sv'eta,
Ode tražit' dva slična imena;
Traži sluga Stoju i Stojana,
Traži sluga tri godine dana,
Al' ne nadje dva slična imena,
Al' ne nadje Stoju i Stojana,
Pa se vrnu Skadru na Bojanu,
Dade kralju konje i intove,
„Eto, kralje, konji i intovi,
„I eto ti šest tovara blaga,
„Ja ne nadjoh dva slična imena,
„Ja ne nadjoh Stoju i Stojana.“
Kad to začu Vukašine kralju,
On podviknu Rada neimara,
Rade viknu tri stotin' majstora,
Gradi kralje Skadar na Bojani,
Kralje gradi, vila obaljuje,
Ne da vila temelj podignuti,
A kamo li sagrađiti grada,
Pa dozivilje iz planine vila:
„More, ču li? Vukašine kralju!
„Ne muči se i ne harči blaga,
„Ne moš kralje, temelj podignuti,
„A kamo li sagrađiti grada;
„No eto ste tri brata rodjena,
„U svakoga ima vjerna ljuba,
„Čija sutra na Bojanu dodje
„I donese majstorima ručak,
„Zidjite je kuli u temelja,
„Tako će se temelj obdržati,
„Tako ćete sagrađiti grada.“
Kad to začu Vukašine kralju,
On doziva dva brata rodjena:
„Čujete li, moja braćo draga!
„Eto vila sa planine više,
„Nije vajde, što harčimo blago,
„Ne da vila temelj podignuti,
„A kamo li sagrađiti grada;
„Još govori sa planine vila:
„Ev' mi jesmo tri brata rodjena,
„U svakoga ima vjerna ljuba,
„Čija sutra na Bojanu dodje
„I donese majstorima ručak,
„Da j' u temelj kuli uzidamo,

„Tako će se temelj obdržati,
„Tako ćemo sagrađiti grada.
„No jel', braćo, Božja vjera tvrda,
„Da ni jedan ljubi ne dokaže,
„Već na sreću da im ostavimo:
„Koja sutra na Bojanu dodje?“
I tu Božju vjeru zadadoše,
Da ni jedan ljubi ne dokaže,
U tom ih je noćca zastanula,
Otiđoše u bijele dvore,
Večeraše gospodsku večeru,
Ode svaki s ljubom u ložnicu.
„Al' da vidiš čuda velikoga!
Kralj Vukašin vjeru pogazio,
Te on prvi svojoj ljubi kaza:
„Da se čuvaš, moja vjerna ljubo;
„Nemoj sutra na Bojanu doći
„Ni donijet' ručak majstorima,
„Jer ćeš svoju izgubiti glavu,
„Zidaće te kuli u temelja.“
I Uglješa vjeru pogazio,
I on kaza, svojoj vjernoj ljubi:
„Ne prevar' se, vjerna moja ljubo!
„Nemoj sutra na Bojanu doći
„Ni donijet' majstorima ručak,
„Jera hoćeš mlada poginuti,
„Zidaće te kuli i temelja!“
Mladi Gojko vjeru ne pogazi,
I on svojoj ljubi ne dokaza.
Kad u jutru jutro osvanulo,
Poraniše tri Mrljavčevica;
Otiđoše na grad na Bojanu,
Zeman dogje, da se nosi ručak,
A redak je gospodji kraljici,
Ona ode svojoj jetrvici,
Jetrvici ljubi Uglješinoj:
„Ču li mene, moja jetrvice!
„Nesto me je zaboljela glava,
„Tebe zdravlje! preboljet' ne mogu;
„No ponese majstorima ručak.“
Govorila ljuba Uglješina:
„O jetrvu, gospodjo kraljice!
„Nesto mene zaboljela ruka,
„Tebe zdravlje! preboljet' ne mogu;
„No odnesi majstorima ručak.“
Al' govori Gojkovica mlada:
„Ču li, nano, gospodjo kraljice!
„Ja sam rada tebe poslušati,
„No mi ludo čedo nekupano,
„A bijelo platno neisprano.“
Veli njojzi gospodja kraljica:
„Idi“, kaže, moja jetrvice,
„Te odnesi majstorima ručak.
„Ja ću tvoje izaprati platno,
„A jetrvu čedo okupati.“
Nema šta će Gojkovica mlada,
Već ponese majstorima ručak.
Kad je bila na vodu Bojanu,
Ugleda je Mrljavčević Gojko.
Junaku se srce ražalilo,
Zao mu je ljube vijerenice,
Zao mu je čeda u kol'jevci,
Gdje ostade od mjeseca dana,
Pa niz lice suze prosipaše:
Ugleda ga tanana nevjesta,
Krotko hodi, dok do njega pridje,
Krotko hodi, tiho besjedjaše:
„Što je tebi, dobri gospodaru!
„Te ti roniš suze niz obraze?“
Al' govori Mrljavčević Gojko:
„Zlo je, moja vijerenice ljubo!
„Imao sam od zlata jabuku,
„Pa mi danas pade u Bojanu,
„Te je žalim, pregoret' ne mogu.“
Ne sjeća se tanana nevjesta,
No besjedi svome gospodaru:
„Moli Boga ti za tvoje zdravlje
„A saličeš i bolju jabuku“,
Tad' junaku grdje žao bilo,
Pa na stranu odvratio glavu
Ne šće više ni gledati ljubu;
A dodjoše dva Mrljavčevića,
Dva djevera Gojkovice mlade,
Uzeše je za bijele ruke,
Povedoše u grad da ugrade,
Podviknuše Rada neimara,
Rade viknu do trista majstora,
Al' se smije tanana nevjesta,
Ona misli da je šale radi;
Turije je u grad ugrađivat'.
Oboriše drvlje i kamenje,
Uzidaše dori do koljena,
Još se smije tanana nevjesta.
Ni se nada, da je šale radi.
Oboriše do trista majstora,
Oboriše drvlje i kamenje,
Uzidaše dori do pojasa,
Tad' oteža drvlje i kamenje,
Onda vidje, što je jednu nadje,
Ljuto pisnu, kako ljuta guja,
Pa zamoli dva mila djevera:
„Ne dajte me, ako Boga znate!
„Uzidati mladu i zelenu.“
To se moli, al' joj ne pomaže;
Jer djeveri u nju i ne glede.
Tad' se prodje srama i zazora,
Pako moli svoga gospodara:
„Ne daj mene, dobri gospodaru!
„Da me mladu u grad uzidaju,
„No ti prati mojoj staroj majci,
„Moja majka ima dosta blaga,
„Nek ti kupi roba il' robinju,
„Te zidajte kuli u temelja.“
To se moli, no joj ne pomaže.
A kad vidje tanana nevjestu,
Da joj više molba ne pomaže,
Tad' se moli Radu neimaru:
„Bogom brate, Rade neimare!
„Ostavi mi prozor na dojkama,
„Isturi mi moje b'jele dojke,
„Kade dodje moj nejak Jovo,
„Kade dodje, da podoji dojke.“
To je Rade za bratstvo primio,

Ostavi joj prozor na dojkama,
Pa joj dojke u polje isturi,
Kade dodje nejak Jovane,
Kade dodje, da podoji dojke.
Opet tužna Rada dozivala:
„Bogom brate, Rade neimare!
„Ostavi mi prozor na očima,
„Da ja gledam ka bijelu dvoru,
„Kad će meni Jova donositi
„I kad dvoru opet odnositi.“
I to Rade za bratstvo primio,
Ostavi joj prozor na očima,
Te da gleda ka bijelu dvoru,

Kada će joj Jova donositi.
I ka dvoru opet odnositi.
I tako je u grad ugradiše,
Pa donose čedo u kol'jevci
Te ga doji za nedjelju dana,
Po nedjelji izgubila glasa;
Al' djetetu ondje ide hrana,
Dojiše ga za godinu dana.
Kako tade, tako i ostade,
Da i danas onje ide hrana
Zarad' čuda i zarad' lijeka,
Koja žena ne ima mlijeka.

Zaloga moke prve vrste

M. TRUDEN - TRST

Telefon št. 231 - Riva Grumua št. 12. - Telefon št. 231

Zastopstvo in glavna zaloga

najfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov poznanega
valjčnega mlina VINKO MAJDIČ v Kranju

Brzjavaj: TRUDEN - TRST.

Brzjavaj: TRUDEN - TRST.

Pekarna in odlikovana slaščičarna

M. STOPAR

Trst, ul. S. Giacomo 7 (Corso) s podružnico v ul. Farneto 6. Telefon 16 64 a.

Trikrat na dan svež kruh.

Velika izbor slaščic in biškotov.

VELIKA ZALOGA domačih in incenzemskih vin in likerjev.

Ernesta Jregnan, Trst

ulica S. Lazarja št. 17.

Skladišče kože vseh vrst črne in rumene in črne za čevljarje in sedlarje z delavnice gornjih delov čevljev (tomaje). Teletje kože črne in rumene (Bokskalib). Voščila za najbolje vrste za barvane čevlje. Naročbe za vse kraje deželo izvršuje točno in hitro

NOVO SKLADIŠČE

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih rebcev, moških negovic itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. Narodna trgovina.

Nova trgovina modnih predmetov

za moške, ženske in otroke

v Trstu, ul. della Caserma 17 (blizu knjigarne Jos. Gorenjec, nasproti kavarni „Commercio“).

Velika zaloga klobukov, kap, čevljev, dežnikov, perila spodnjega perila, nogovic, rokavic, ročnih torbic in drugih predmetov po najnižjih cenah.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stolic. CENE ZMERNE.

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnamu občinstvu svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od in na deželi se pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu s blagom prve vrste in po zmeranih cenah. — Zaloga otrobov, koraze in moke.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Prezreča volje do jedi, strjuje želedec in ojačuje tudi organizem

Priporočene od najslavnejših zdravnikov v vseh smudajih, kadar se je treba po boleznih ojačiti.

Odlikovane s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi priporočili.

Izberni okus. Izberni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

Trgovski vestnik.

Zapiranje trgovin.

Naša zakonodaja je imela do nedavno le malo določil o tem, kakšen delavni čas je dopusten v trgovskih in obrtnih obratih. Razen določil, ki govore o tem, v koliko je nočno delo dopustno pri mladostnih delavcih in pri ženskah, vsebuje veljavni obrtni red glede izmere delovnega časa le določbo, da sme v tvorniških podjetjih dosežati delo na dan največ 11 ur. To je takozvani maksimalni delovni čas. Sicer pa obrtni red sam nima določil o tem, koliko časa sme trajati dnevno delo v vseh netvorniških podjetjih in trgovinskih obratih. Tako torej zakonito ni določeno, po koliko ur na dan sme trpeti delo v malih in srednjih obrtnih obratih ter v trgovinah. Ta socialno-politični nedostatek v naši obrtni zakonodaji je v marsičem nadomestilo prizadevanje organizacij delojemalcev ter deloma dobrovoljno, deloma s pritiskom pripravilo take razmere, ki zagotavljajo znatno krajši delavnik tudi v netvorniških podjetjih, kakor pa ga postavlja obrtni red za delavstvo v tvorniških podjetjih. V proizvodnih podjetjih so se v tem pogledu razmere razvijale naglejše kakor v trgovinskih obratih. Med vzroki in nagibi, ki so pri tem odločali, je na vsak način važna komponenta, utrudljivejša in naporejša delo v proizvodnih obratih, velika enolikost ter potreba manjše obzirnosti napram širokemu krogu odjemalcev.

Za uslužbenec vseh vrst v trgovinskih obratih pomenja važen preokret in zastaven korak naprej zakon z dne 14. januarja 1910, ki je stopil v veljavo 4. maja 1910. Označeni zakon je bistveno izpremenil položaj na korist trgovinskim uslužbenecem deloma že z lastnimi določbami, deloma pa s tem, da podaja možnost, urediti delovni čas potom ukazov upravnih oblastev. Sicer se nahaja že v obrtni noveli iz leta 1907. določilo, katero bi pod gotovimi pogoji moglo nuditi rabljivo podlago za ureditev delovnega časa v trgovinah, ali je vendar dokaj krhko sredstvo, ker omogoča ureditev delovnega časa pač le v okviru članstva posamezne obrtne zadruga ali gremija tako, da je vsestranska ureditev, katera obširja vse trgovine kakega kraja, mogoča le pod posebno ugodnimi okolnostmi. To določilo § 114. obrtnega reda pa je danes v tem pogledu le še historičnega pomena, kajti določila navedenega specialnega zakona so mogočno pretekla norme obrtnega reda.

Zakon z dne 14. januarja 1910, ki govori o izmeri delovnega časa ter zapiranju prodajalnic, je za vse vrste trgovinskega osebja dalekosežne važnosti. Zakon pomenja čvrst, socialno-političen napredek. Važen obrambni instrument je proti izrabi duševne in telesne človeške sile, ter nosi tudi znamenito kulturno marko zagatavljajo, ker zagotavlja številnemu krogu uslužbenstva življenske pogoje, ki jim omogočajo skrbeti v obilnejši meri za popolnitev in poglobitev svoje splešne in strokovne izobrazbe. Objektivno sodeč ta zakon, se sme trditi, da je bila njegova potreba dana, zakaj dejstvo je, da se je mnogokje tudi v naših deželah čisto brez resnične gospodarske potrebe odpiralo kupčijske prostore bolj zgodno ter jih zapiralo pozneje, nego zahteva živo življenje; ravnalo se je tako včasih iz okorenele navade, prevzete iz davnine, včasih tudi iz trde delodajalske sebičnosti. Neredko so odločili konkurenčni oziri, marsikateri gospodar bi ranejši zaprl, da nima odprto pohlepnejši sosed, ki ga ni bilo pridobiti za zgodnejšo uro. Pri nas so bili v mestih navadno največja zavira uprav najmanjši štacunarji, ki delajo brez pomožnega osebja. Brez zahtev do ugodnosti življenja in brez zahtev do družbe, v skromnih razmerah zrasedl ti je prebil malone celo življenje v svoji prodajalnici, ne občuteč pač pri tem spriču malega prometa posebno pezo in trdost življenja. Sveži duh časa prevrže tudi te razmere, kakor je prevrgel očekovski mir na kmetih. Ali vkoreninjene navade in razrasle razmere imajo toliko odpornosti v sebi, da je preobrat silno počasen, če ne bi prišlo vzpodbude od zunaj. V takih stvareh se nameriš redko na dobrovoljno odjenljivost, vprežene sile ne popuste, dokler se ne morajo vdati večji sili nove moči. Zato pa je pri takih stvareh potreba zakona, ki zadene in obširi s svojo oblastnostjo vesplošno prijenjlivo in neprijenjlivo. Vseh obetov in vseh pričakovanj naravno ne izpolni, plod izravnave je in posledek dveh sil, ki prihajata od nasprotni strani. Enako ali podobno kakor vprašanje nedeljskega počitka je tudi vprašanje o maksimalnem delovnem času, vprašanje,

čigar ureditev gre od etape do etape. Prav predmetni zakon pa šteje med tiste, ki donošajo blagodejni vpliv in zaležejo le tedaj, če se v resnično življenje tudi resnično prenese. Zlata vreden zakon ostane dejansko brez veljave, če ga izročiš okornim ali nevoljnim rokam. Preohlapna praksa more udušiti vso silo najboljšega zakona. Določila predmetnega novega zakona je deliti na dve strani. Na eni strani govore določila o pomožnem osebju v trgovinskih obratih, o pomožnem osebju v spedijskem obrtu in o pomožnem osebju, ki je v službi v prodajalnicah kakega produkcijskega obrta. Za vse uslužbenec v takih obratih velja določilo, da jim gre po končanem delu nepretrgani počitek, ki znaša najmanj 11 ur. To določilo je osebnega značaja, prizadeva samo uslužbenec osebno in nima neposredno nobenega vpliva na zapiranje prodajalnih prostorov. Zakon zgotovi, da mora uslužbenec v označenih obratih imeti 11 ur nepretrganega počitka potem, ko je končalo dnevno delo. Če torej uslužbenec zapusti prodajalnico ob 8 zvečer, teče njegov postavno zagotovljeni prosti čas do 7. ure zjutraj. Ali če je v prodajalnici do 9 ure zvečer, potem preneha njegov prosti čas naslednji dan ob 8 zjutraj. To določilo je v prilog uslužbenec in samoposebi ne nalaga še gospodarju dolžnosti, da bi moral imeti vsa ta čas zaprte prodajalne prostore. Seveda je posredno prizadet delodajalec sam v vseh tistih primerih, v katerih prodajanje njemu samemu brez pomožnega osebja ni mogoče. Zakon pa ima poleg naštetih določil, ki so namenjena osebni varstvu uslužbenstva, tudi še določila, ki stvarno ali objektivno, ne glede na pomožno osebje prizadevajo odpiranje in zapiranje prodajalnih prostorov. Praktično vzeto, so ta določila pomembnejša tudi za uslužbenstvo, ker varujejo uspešnejše in izdatnejše koristi delojemalcev. Resnična vplivnost zakona se bode naravno mogla izražati v vseh primerih brezdvomno le tedaj, kadar se morajo tudi prodajalni prostori sami zapirati, in torej dnevna opravila prenehajo.

Zakon veleva, da se morajo pri obratih, ki prodajajo blago v odprtih, strankam dostopnih prodajalnih prostorih, ti hkratu s pripadajočimi kontorji in skladišči, zapirati ob 8 zvečer ter ostati zaprti do 5 zjutraj. To pravilo velja za vse vrste trgovin, izvzete so le trgovine z živili, ki smejo biti hkratu s kontorji in skladišči odprte do 9 zvečer. Poudarjati moramo vnovič, da veljajo ta določila hkratu in poleg više naštetih določil osebnega značaja. Tako morajo biti po tem zakonu na primer trgovine z manufakturnim blagom zaprte ob 8 zvečer do 5 zjutraj. V tem času morajo biti prodajalni prostori zaprti na vsak način in zlasti tudi v primeru, da delodajalec dela brez pomožnega osebja. Če pa ima tak trgovec uslužbenec in zapira trgovino ob 8 zvečer, potem sme sicer po zakonu ob 5 zjutraj odpirati, ali za uslužbenec sme po zakonu pričenjati delovni čas šele ob 7 zjutraj. Opomneno bodi, da je osma, oziroma pri trgovinah z živili, deveta ura najpoznejši čas, ob katerem morajo biti prodajalni prostori zaprti. Na način je začrtana meja navzgor, preko te meje ni smeti, narobe pa sme in more gospodar zapirati tudi pred osmo, oz. 9 uro.

Gornja določila obeh vrst vsebuje zakon sam ter veljajo za vso Avstrijo. V toliko je delovni čas, oziroma odpiranje in zapiranje trgovin urejeno enotno po vseh provincah. Ali zakon sega dalje ter daje tudi deželni političnem oblastem (deželni vladam in namestništvom) pravico, da za posamezne občine za celo leto ali za gotove letne čase uredi zapiranje in odpiranje trgovin tako, da se morajo trgovine zapirati že pred 8, oziroma 9, vendar pa ne pred 7 uro zvečer. Tudi jim daje zakon oblast, da smejo zaukazati, naj se trgovine odpirajo šele po 5 zjutraj.

Vpoštevajoč dejstvo, da nastopajo v kupčijah ob gotovem času večje delovne potrebe, kakor n. pr. ob času sejmov, ob selitvah, ob inventuri, o Božiču in Veliki noči, dopušča zakon za take čase izjeme.

Ob času, ko morajo biti prodajalni prostori zaprti, mora prenehati tudi prodajanje blaga od kraja do kraja in na ulicah. Zakon zagotavlja počitek 11 ur po delopustu tudi uslužbenecem pri konsumnih društvih in drugih pridobitnih zadrugah. Predmetni zakon ima končno tudi določila v prilog pomožnemu osebju glede opoldanskega odmora.

Opoldanski odmor je dajati pomožnemu osebju naenkrat v celoti ali pa tako, da se uslužbenec menjavajo. Če popoldansko delo traja štiri ure več, gre uslužbenecem, ki kosijo izven hiše, poldruga ura odmora, če obdujejo v hiši, jim gre enourni odmor. „Slovenski Trgovski Vestnik“

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (bliša gledališča Fenice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolesalni izbor.

Zmaga na vseh črtah

JOSEFFENRAD

najboljše kolo monarhije
dobiva
stalno nove pristaše.

KOSMOS kolo

dobro, poceni
ljudsko kolo.
se splošno
rado kupuje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto
pri zastopnikih:

TRST: Röttl Rudolf, ul. Acquedotto 21.
GORICA: Grusovin E., Corso G. Verdi.
SV. LUCIJA: I. Suligoj.

AVSTR. DRUŽBA OROŽNIH TOVAREN V STEYRU.

DARUJTE ZA „DIJAŠKO KUHINJO“

Novi

Bersonov napetnik

Neobhodno potreben

za vsakogar.

trpežen, elastičen, eleganten

Bersonwerke, Dunaj VI.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

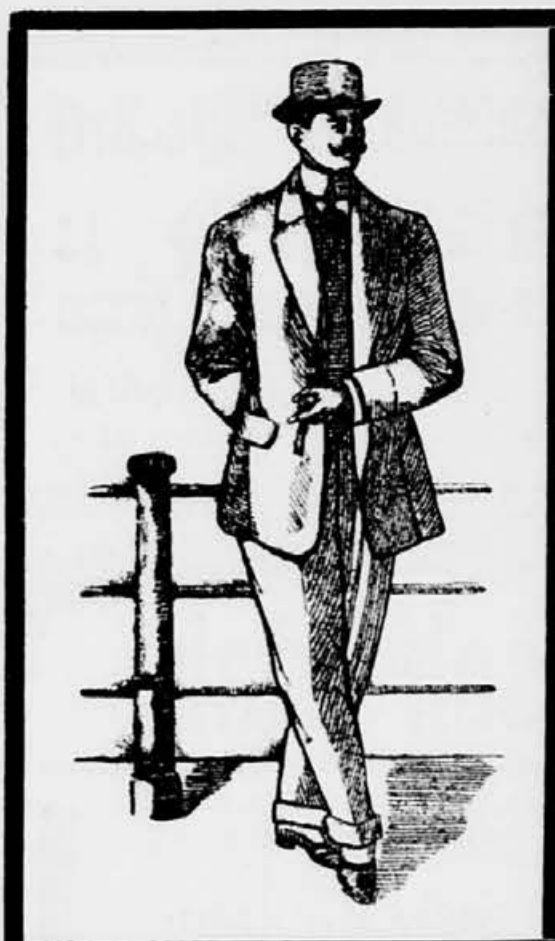
Prevoz mrličev na vse kraje

Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opdino št. 170; T. VITEZ v Nabrežini na trgu pri cerkvi; A. JAMSEK, pri Orehu (Noghere); F. BRNETIČ v Škodnju. Zaloga pristnih voščenih sveč lastnega izdelka.

Podjetje bogato preskrbljeno z najnovejšo opravo. Vozovi za veličastne sprevede z bogato opremo in od najenostavnejših do najbolj luksurjoznih. Krasna izbira vencev iz umetnega, cvetja, biserov, kovine in porcelana, krste iz kovine in raznovrstne iz lesa, pajčolan, obleke, obuvale itd. — Za poročenice, birmance in drage svečanosti bogata izbira raznovrstnih, vencev in cvetlic veščenih in barvanih. — Vsi predmeti so stalno na razpolago. Stalne cene brez konkurence potreba točna. Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloge podjetja ul. Tesa št. 31. telefon 1402. Družabnik in upravitelj M. ŠTIBILJ

Ponehale bodo vse kritike o Tolstovrški slatini ☐ Kadilci!

odpravite kakor če pridno pijete in ggrate Tolstovrško dijetlično kislino vodo, ako jo sedaj poskusite, ko se je posrečilo vrelec moderno urediti, da nele ne uhaja oglikova kislina, temveč se je našel in spojil nov, močno oglikovkiseli pritik. Sedaj lahko tekmuje Tolstovrška slatina z vsemi najboljšimi kislimi vodami, ker čvrsto muzira in ima zelo rezek okus ter ostane tudi čista in dobra. Naročite in prepričajte se. Zaboj s 25 steklenicami, 38 l, velja le 5 kron. Razpošilja se v 1/2 l, 1/3 l in 1 1/2 l steklenicah. — Prazne steklenice vseh voda se sprejmejo po najnižji ceni v polnitev. Plakati, analize zdravniških izvedencev in ceniki zastoj in franko. — Tolstovrško slatino naročajo odlični zdravniki za se in za svoje bolnike ter za cele bolnišnice, ker je sedaj res najboljša zdravilna in namizna osvežujoča mineralna voda. Odlikovana na dveh higijeničnih razstavah. — Del čistega dobriča gre v narodne ramene. Naročite se pri podjetju Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško. — Kupi se vsaka množina 1 1/2 l steklenic. — Abstinente! Pijte le Tolstovrško slatino, ki vsled prijetnega okusa nadomešča vsako drugo pijačo! Poskusite! Boste hvallili! — Katere, zasliženje itd. z ničemer hitreje in boljše ne

Konkurzna masa RICHTER & GLASER

tovarna moških oblek

Trst, Corso 37

nasproti kavarni „AL CORSO“

prodaja vse v zalogi se nahajajoče blago po konkurenčnih cenah. Priporoča se torej vsakomur, ki hoče kupiti za majhen denar obleke za moške, dečke in otroke, naj obiše to velikansko zalogo, kjer jih dobi v zadostni izbiri iz najfinejšega in najmodernejšega blaga tu in inozemskega ter najnovejšega kroja.

Priporočava se slav. občinstvu za blagohotno naklonjenost ter ostajava z odličnim spoštovanjem

konkurzna masa
RICHTER & GLASER

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 9

Izprašani optik
Specijalist za očala in kopalnike. Zaloga toplotomerov, barometrov, daljnogledov (Zeiss) itd. Lastna delavnica z električnim obratom. Krasi ceniki brezplačno.

A. SBOGAR kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico za nikljanje, posrebranje, bakranje itd. Nj. Trst, Via Gaetano Donizetti 5. - Telefon 126, Rom. IV.

Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in bencin, sesalke, živalne stroje, motociкле, bicikle in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprave za električno razsvetljavo, električne motorje in vzdigovalnice, električne zvonce, telefone in vsako delo elektrotehniško. - Zaloga žarnol, stekel za gas in elektrike in drugih predmetov.

FOTOGRAFIČNI ZAVOD
Domenico Petener

ulica Giosuè Carducci št. 20.

izvršuje fotografije ob priliki tirme po najnižjih cenah in je že znan po svojih izbornih izdanih izd. ikh.

Zaradi preselitve
se prodaja v ševljarnici

„Alla Sartorella“

Trst - ulica Barriera vecchia št. 10.

vse blago
po jako znižanih cenah:

ševlji za moške, ženske in otroke vseh vrst.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z izvrstnim cenim pizenskim pivom iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budjejevicah. Največja slovanska pivovarna. Zaloga v Trstu: Schmid & Pelosi, via della Crociera.

Pokusite pivo v slovenskem grandhotelu „Balkan“, Trst, vojaški trg in v slovenskem hotelu „Lacroma“ v Gradežu.

Zaloga v Ljubljani, Zagrebu, Puli, Zadru itd

ANTON SKERL - TRST
mehanic, zaprisežen izvedenec.

Trg Carlo Goldoni št. 10-11, Tel. 1734

Zastopnik raznih tovarn avtomobilov, motokoles itd. Generalni zastopnik tovarne avtomobilov „Ford“.

Zaloga avtomobilov, motokoles itd.

Napeljava in zaloga električnih svončkov; prodaja gramofonov, ksenofonov in fonografov. Zaloga priprav za točenje piva. Lastna delavnica za popraviljanje živalnih strojev, koles, motokoles itd. - Velika zaloga pripadkov.

Velika strojna garaža, ulica del Bachi 18, vogal ulice Bonabelle TELEFON 2247. - STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).
AVTOMOBILI NA POSODO PO ZMERNI CENI.

Pristno brnsko sukno
pemišna in poletna sezona 1913.

Odrezek 3-10 m dolg

1 odrezek 7 krom
1 odrezek 10 krom
1 odrezek 15 krom
1 odrezek 17 krom
1 odrezek 20 krom

Odresek za črno salonsko obleko 20 K kakor tudi blago za površnike, turistske lodne, svil. bangarne, blago za damske obleke itd. pošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna, najbolje znana tovarniška zaloga sukna

Stegel - Imhof - Brno (M. avsko)
Vzred gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročajo sukna naravnost pri tvrdki Stegel - Imhof na tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke cene. Velik izbor. Uborna, pasljiva postrežba tudi malih naročil v poplačoma svežem blagu.

Žvepleno zdravilišče Varaždinske toplice (Krvatsko)
železnika, poštna, telefonska in brzojavna postaja. Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo staroznana radioaktivna žveplena kopel 58° C priporočljiva za

trganje, revmo, ishijo itd. Pitna zdravilišča za bolezen v vratu, krljca, praih, jetrih, želodcu in v črevesih. Električna masaža, blatne, oglj. kiale in solne kopelji. Odurte ose leto. Moderni komfort. Novi hoteli. Kraina okolca. Vojaška godba. Prospekti zastoj od zdraviliškega ravnateljstva. Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

Poizkusite si nabaviti čevlje v trgovini

Nuova Calzoleria Moderna

Trst, ulica Barriera vecchia št. 19

kjer se nahaja gotovo velika izbor čevljev za moške, ženske in otroke po zelo znižanih cenah. Specijaliteti: elegantni čevlji za dame v vseh najnovejših oblikah.

Anton Žerjal - Trst
priporoča svoje

trgovine jestvin

Commerciale 18, s podružnico ulica Istria 66. (Carbola zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruza in raznevrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

ALOJZIJ TAVČAR - DUTOVLJE
avtorizirano stavbno in kamnoseško podjetje

zapriseženi sedni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune, cennice za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga monumentalna dela. Cene zmerne.

GOSTILNA

All' Antica Pompei TRST trg C.

Goldoni in na istem trgu se nahajajoča se topla priporoča slovenskemu občinstvu za oblen obisk. Fran Martinšek.

Antiseptična : obveza :
je potrebna pri vsaki ranitvi.

Za 40 letna stna se je izkazalo omeščno masilo, menovane Praško domače masilo, kot zanesljivo obvezilno sredstvo. Isto varuje rane, odlaže vnetje in bolečine, učinkuje hladilno ter povzroča zateženje in okrevanje.

Postiljase vsak dan po pošti 1 krom 70 vinarjev. Pri naprej plašanih K 8-16 se pošljejo 4 krom, K 7-10 dos franko v vse kraje sv. ogr. monarhije.

GLAVNA ZALOGA:
B. FRAGNER,
o. br. dvorni zalagatelj
lekarna „pri črnem orlu“, Praga, Mala Stran, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloga po avstre-ogr. lekarnah.

Narodna posojilnica in hranilnica v TRSTU
NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE

VLOGE NA KNIŽICE IN TEKOČI RAČUN **4 1/2 - 4 3/4 - 5%**

OBREJTUJE S POLNIMI

PRODAJA BREŽKE NA MALE MESAČNE OBROKE. = IZKAZE POŠILJA NA ZAHTEVO
POSJOJA NA MENJICE IN VREDNOTE. = POSREDUJE ZAVAROVANJA VSEH VRST.

Zaloga dalmatinskega vina
lastni pridelek iz JESENIO pri Ornišu

Filip Ivanišević, Trst
ulica Valdirivo 17. Telefon 14-05.

- Prodaja na drobno in na debelo. -
GOSTILNE: „All' Adria“, ulica Nuova št. 18 in gostilna-Buffet, Piazza Giuseppina št. 7, v katerih toči svoja vina prve vrste.

VELIKO SKLADIŠČE DROBNEGA BLAGA IN IGRAČ

CANDOTTI & C

ulica Gioachino Rossini 24, - TRST - vogal ulice Caserma, ob strani cerkve sv. Antona novega.

Velikanska zaloga s prodajo na debelo in drobno vseh vrst drobnega blaga, igrač, družabnih iger, usnjatih predmetov in za potovanje, kuhinjskih predmetov, mila, dišav, odola, kalodonta, krtič, pernatih čmel, igel lasnic, glavnikov, jedilnega orodja, alic in sličice iz berndorfske alpske kovine in medu, pohištva, vozičkov in stolov za otroke, telo-vadnih predmetov, viseč h mrežnic, povozčenega in ameriškega platna, ruhic iz gumijsa, linoleja, pravih ruskih galoš, domačih čevljev, podplatoz iz klobučevine, klobučevine na meter, preprog iz kokosovih vlaken in platna na meter, kuhinjskih stopnic in stolov, sveč, nočnih svetiljk, voščil in angleških mazil za čevlje, užigalic vseh znamk, mazil in mila za čiščenje kovin, papirja za svačice, črnih, zamaškov iz španske plutovine, kosistrastih kopic za bočiljke, kletek, igračnih kart, kovčegov, pletenic in potnih torb, sandalov itd. - Vse po najnižjih cenah, ki se jim ni bati konkurence!

Prva in edina pisarna
- v vojaški stvari -
(kenoseljenranci od o. k. namestništva)

Trst, ulica della Caserma 5, II. n.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novčenja in vojaške službe. Izdeluje in odpošilja vsako vrsto prošanj vojaškega značaja - sproščenje od vaj, enoletno prostovoljstvo, ženitve, dosezanje zakonitih ugodnosti glede presentne službe, vsprejetja v vojaške šole itd. - Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastnjami. - Reševanja hitro in točno. - Uradne ure: Ob delavnih dneh od 9. predpoldne do 7. popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. opold.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu

Delniška glavica K 8.000.000.—
Rezervni zaklad: K 1.000.000.—

Plazza della Borsa štev. 10, telefon štev. 518.

obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute, čeke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze; hrani in upravlja efekte in razne druge vrednosti.

Obreštuje vloge na tekoči račun po dogovoru.

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

VLOGE NA STARE IN NOVE VLOŽNE KNJIŽICE OBREŠTUJE OD 1. JANUARJA 1913 DALJE S ČISTIMI 4³/₄ 0

Zrgovina z usnjem in čevljarскими predmeti s priklopljeno izdelovalnico zgornjih delov in prešivalnico ter zalogo napetnikov v ulici Belvedere štev. 49.

IVAN SIMONIČ.

Botre! Botri!

Vsakovrstna darila za svoje birmance dobite v dobroznani

urarni in zlatarni

Bogomil Pino ul. Vincenzo Bellini št. 13. nasproti cerkvi sv. Antona novega

PRIPOROČLJIVE TVRDKJE

Brivnice:

Izpadle Iase kupujem ter izdelujem vsakovrstna najmodernejša lasna dela. **ANDREJ ROJIC**, ul. Acquedoto 20. 1752

Ženske lasi izčešljane in rezane, kupujem po dobri ceni. **A. Šebek** viasuljar, Trst, via Carducci 9. 1865

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohoštvo železno in iz medli dobavlja, kakor je dokazano, tvrdka

VALENTIN BERGMAN GRADEC

Podružnica Trst ul. Nuova št. 27.
Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.

Točne ure prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v Trstu, via S. Antonio (vogal ulice S. Nicolò).

VELIKA IZBERA verišče, starih, srebrnih, kakor tudi starih ur vsake vrste. Ustanovljena leta 1826.

Novi zobozdravniški ambulatorij

ul. Rossini št. 12 (vogal ul. delle Poste)

Laboratorij za moderno dentistiko.

Umetni zobje od K 4.— dalje, plombe z materijalom najboljšje kakovosti po K 2

Izdiranje zob brez bolečin po 2 K.

Ordinacijske ure: od 8 dopol. do 1 pop. in od 3 do 7 svečer. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

Anton Novak, brivec v Trstu, via Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenj. slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — **SVOJI K SVOJIM!** 266.

Brivska dvorana. Slavnemu oddin-stvu, posebno in Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro postrežbo jamči **Stefan Vukomanović, brivec.**

Čevljarji:

Filip Pikič TRST, ulica Molino a vento 11. priporoča svojo delavnico in prodajalnico čevljev. Izdeluje po meri in prolaža nošena čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k svojim!“

Fotografi:

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristalu, porcelanu itd. za priveske, nagrobne kamne in slinčo. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je **GIOVANNI PELIZZARI**, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1498

Fotografa Antons Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospoška ulica 7. 5444

Knjigoveznice:

Knjigoveznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigoveznica v Trstu, ulica Oceilia št. 9. — Izdeluje vsa knjigoveška preprosta in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1760

Krojači:

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Ohiadino in Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po današnjem kroju. 7728

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst, ulica Geppa št. 10, I. n.

Mesarji:

MESAR ALOJZIJ (Luigi) DOLENZ — Trst, ulica Belvedere št. 2.

Riccardo Baldassi, Rojana, ulica Rojana št. 7, (poleg „Konsumnega društva“) priporoča svojo mesnico.

Mizarji:

Josip Štolfa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizarška dela. 397

Olje, kis, milo.

FR. BIAGGINI, Trst, ulica Iстрия št. 21. Prodaja olja, kisa, mila in drugo. 338

Pekarne:

JOSIP AŽMANN Zgornja Greta št. 275 priporoča svojo pekarno

Prodajalne jestvin:

Kat. vd. Mulej, Trst, Piazza Ponterosso 5. Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo, kranjske klobase in lirske testenine. — Za obilni obisk se priporoča vdani Ivan Bidovec, vodja. 5086

Šivilje.

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne.

Železnine:

Kupujem železo, stare kovine: **Anton Cerneca** Trst, ul. Olmo št. 12. 1730

Žganjarne:

Stara grška žganjarna v Trstu, Via Cavana 5. Tu se dobi bogata in ber likerjev; specialiteta: grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kranjski silivorec in briški tropiac-vec in rum. Cene nizke. Izber grenčice. Slaščice in specijenci. Grška mastiča iz Sija. — Se priporoča **Audrej Antonopulo**

Razni:

A. Rebez Trst, ulica Iстрия št. 67. — Prodajalna čevljev vseh vrst v veliki izber za moške, ženske in otroke. Sprejema naročila po meri in popravke. Cene zmerne.

KAREL DELAMI

po visokem c. kr. namestništvu

KONCESIJONIRANI ZOBOTEHNIK

Trst, ulica Belvedere št. 4. III. nadst. ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 4.

Prva slovenska mirodilnica

v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Ivan Kosmerlj Ivanov

Rojan, ul. Montorsino št. 7, priporoča o. občinstvu svojo trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

Tovarna

kovčegov in potnih torb v vseh velikostih in popravila po niskih cenah — Pošiljstvo na vse strani.

Trst, ul. Silvio Pellico štev. 8.

MIRODILNICA

Antonio Ursich

ul. Barriera vecchia 14.

Zaloga barv, čopičev, frnežev, pečatov, ribj ga olja, praškov proti mrčesom najstarejših sveč, suhega sadja, voska, laka za tak, dišav in krtač.

Caffé Nuovo

(NOVA KAVARNA)

Trst, Piazza Barriera Settefontane

Prva udobnost. Bogata izbira časnikov. Prvovrstne pijače. Hladila vseh vrst. Biljard: Seifert. Telefon 19-81. Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten **BUFFET**, kjer se prodajajo mrzla jedila, vino in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se naročila na dom. Priporoča se udani **FRANJO ABRAM**, lastnik.

Zaloga pohištva iz Solkana na obroke

Trst, ulica Madonnina 5.

Popolne sobe, zelo fine, solidne, postane dobro izdelane, čvrste, svetle in nepolirane ter posamezno pohištvo, tudi še lesno; kivalni stroji, stenske ure, slike ogledala, manuf. blago. — Zmerne cene.

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON TRST št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I. 1925

Od leta 1878! Povsod znano, slavito in priljubljeno domače sredstvo. Pri večjih naročbah znatno znižane cene.

LEKARNARJA

Thierry balsam

postavse zavarovan. — Pristen samo z nuno kot varstveno znamko. Proti vsaki falsifikaciji se bo strogo postopalo na podlagi pravice. Za balsam je najbolje zdravilo pljučnim in prsnim boleznim, kašlju, brigravosti, tekoemu dihanju, pljučnemu kataru in osobito proti infuenci, slabi prebavi, šelodnemu kreu, unetju jetel in obisti, proti slabosti, prehladu, je. ja. sobobolu in ustnim boleznim, proti izganju, opelklim kožnim boleznim itd. 1/2, ali 1/4, ali velika steklenica K 5/60

Lekarnarja **A. Thierryja** Stupersno mazilo

edno pristno samseljivo lečilo na rane, otekline, odstranjuje la telesa vs škodljive snovi in večinoma nametuje mačes operacije. Učinkuje tudi proti starim ranam.

Dve dozi staneta samo 3 krome 60 stotink.

Dobiva se: Lekarna pri **Angela varuhu, ADOLF THIERRY**, Prigrada pri Rogatcu. Prodaja se v vseh važnejših lekarnah. Na debelo se dobiva v Trstu v mirodilnici **FRANCESCO MELL**.

SVOJI K SVOJIM!

Prva srbska, slovenska, hrvatska manufakturna trgovina

IVAN OKLOBŽIA

TRST, — ulica Barriera vecchia štev. 37. (ex PEKIĆ).

Velika zaloga blaga za ženske obleke, perila, trojnika, spodnjih sraje, ovratnic, nogavic, steznikov, batistov, perkalov, cefirov, preprog, panama prve vrste, narejenega perila.

Vse po cenah, ki se jim ni treba bati konkurencee.

Nicolò Cosciaticch

koncesioniran zobni tehnik

Trst, ulica Ponterosso 5, II. vhod v ulici Nuova štev. 15

Je prevzel svoje delovanje. Sprejema 9-12/2 in 2/2-7. Cene zmerne.

Pozor! Upodena in zvečer abonent, zelo ugodna. Izborna kuhinja iz budjevojske pivo (nič glavobela). Zmerne cene.

Restavracija-Hôtel Balkan (Plazza: Caserma)

„La punta slava non può mancare“.

„Slovanske osti ne sme manjkati“, — tako piše židovsko glasilo na Goldonijevem trgu „Piccolo“ od dne 24. pr. m. v svojem komentaru o zadnjih imenovanjih uradnikov-sodnikov v Primorju. Temu listu ni tako kmalu primere v žurnalistiki, kar se tiče skrajno podlega podtikanja, pavalnega sumničenja in peklenskih napadov, ko gre za uradnike slovanske narodnosti, ali za Slovane sploh.

Ta varalec in mamilec piše doslovno:

V svojem včerajšnjem večernem izdanju smo objavili celo vrsto premeščanj in imenovanj v sodni stroki. Po večini se tičejo italijanskih funkcionarjev: sosebno kar se tiče imenovanja okrajnih sodnikov za Trst, bi se zdelo, da so to izključno le italijanski funkcionarji. Temu bi ne bilo oporekati, ako bi ne bilo dejstva, da je od treh povišanih le eden, zastopavljen že brezštevilkokrat, dosegel še-le po dvanajst letni službi, kar mu pristaja po pravici in kar se navadno dosega že po 6 ali 7ih letih; ostala dvojica sta funkcionarja, ki živjata dobroto naglega višanja, med tem ko se morejo starejši kolegi, že često zastopavljeni, zopet vdati zastopavljenju. — Uvedeni zistem v uradih v naših deželah je običajno na škodo italijanskih uradnikov. Liberalnarodni poslanci so predložili v tem pogledu svoje pritožbe ministrstvu pravosodja; ministrstvo je zahtevalo pojasnila in obljubilo je; ali zdi se, da so tradicije tega zistema tako silne, da uničijo tudi ministrske obljube.

Bodi kakor hoče: to pot pa bi vsaj izgledalo, da škoda, ki so jo pretrpeli italijanski funkcionarji, gre v prilog drugim italijanskim funkcionarjem in da ni slovanskih vsiljivcev v napredovanju. Tako bi zgledalo ob čitanju imen. Ali imena varajo in v resnici ni tako!! Najbolj italijansko ime, recimo tudi: najbolj slavno italijansko med onimi tremi povišanimi, krije vsled ironije slučajja enega najbolj zagriženih kampijonov Slovanstva v sodnih sferah. Dotičnik se je svojedobno sramoval svojega pristno italijanskega imena (italianesimo), ki je je ovekovečil eden najznamenitejših književnikov Italije, ter bi ga bil rad zamenil in se je baje v ta namen obrnil na namestništvo. Kako se je potem odločil, da je vendar obdržal to slavno ime, ostavši pa do vseh dob Slovan s srcem in dušo, nam ni znano in nas tudi ne zanima: faktum je, da se je tudi to pot uresničilo običajni fenomen zastopavljanja uradnikov na način, da bodo Slovani zadovoljni, tem zadovoljnejši, ker, če bi se sledilo normi pravilnosti, ne bi bili smeli imeti Slovani nič! — Vse to so stvari, ki se jim v ostalem ni treba čuditi pri tendencah, ki vladajo v naših sodnih uradih in kar je tudi pokazalo na neprispodobljiv način letošnje žrebanje porotnikov za porotne razprave.

Tako argumentira, vrača, hujska in denuncira Žid na Goldonijevem trgu.

Gabi se že polemiziranje z ljudmi tega kova, ki so v večnem nasprotju z golo resnico in dejanskim stanjem razmer, ki nimajo trohice čuta pravičnosti in ki so tako zakrknjeni v svojem šovenizmu, da o belem dnevu bobnajo največje bedarije in budalosti v svet.

— Naša naloga ni, da bi jemali v obrambo novopovišanega okr. sodnika; njega samega in njegovga svojstva poznajo najbolje njegovi predpostavljeni, ki so mu podelili to odlično mesto. Poudariti hočemo le toliko, da mu bržkone ni vrstnika med vsemi njegovimi italijanskimi kolegi, kar se tiče strokovnega znanja in usposobljenosti v jezikovnem pogledu: obvladuje namreč v besedi in pisavi temeljito vse štiri jezike, dočim so splošno znane razne anekdote in smešnice iz jezikovnega znanja italijanskih sodnikov.

Dotičnik je bil vslužben do sedaj okolo štiri leta v skoraj čisto italijanskemu mestecu ter si je znal po svoji korektnosti, nepristranosti in ostroumnosti pridobiti simpatije vseh brez razlike narodnosti in političnega mišljenja; in bili so pošteni Italijani v onem kraju prvi, ki so se zgrazali in sramovali nad onim podlim napadom v „Piccolo“.

Kar se pa tiče tistega „famoznega“ favoriziranja“ Slovanov pri raznih nameščenjih in imenovanjih, ki je tako zlobno naglašata brata si „Piccolo“ in „Indipendente“ pri vsaki priložnosti, jima moramo že zabrusiti v obraz: če je tako favoriziranje, se izvaja le v prilog Italijanov in v veliko škodo Slovanov, kar najbolj dokazuje okolnost, da so bili še pred kratkim trije pravni praktikanti v sodni stroki, zavrženi le zato, ker niso dokumentarno dokazali temeljitega znanja italijanskega jezika. Dočim se italijanskih kandidatov

pri sprejemu v službo niti ne vprašuje, če poznajo temeljito slovenski ali hrvaški jezik?

Torej, na čigar korist „favoriziranje“ in dvojna mera?

Če bi se strogo in pravično izvajali po cesarju sankcionirani zakoni, to je: enakopravnost, kakor jo določa § 19. teh zakonov, bi vlada morala takoj odpustiti iz službe po raznih uradih v Primorju dve dobri tretjini uradnikov italijanske narodnosti, ker so bili ti zlorabno in protizakonito nameščenji in imenovani, čeprav ne obvladujejo in nisonikdar obvladovali predpisanega temeljitega znanja deželnih jezikov, dočim se to strogo in konsekventno zahteva od zadnjega pisarja — Slovana!

Zanašajoč se na take dvojne mere in spričo takih razmer ne smatrajo Italijani potrebnim, da bi se učili drugi deželni jezik.

Torej, kje je tu krivica, kje zastopavljanje?!

Slovanski uradnik mora dokazati temeljito poznavanje obeh, odnosno celo vseh treh deželnih jezikov v besedi in pisavi, ker sicer nima pristopa v državno službo; Italijane pa sprejemajo pod raznimi tajnimi in javnimi vplivi v vse možne državne službe, tudi če ne poznajo deželnih jezikov in tudi če italijanskega — o ironija usode! — nimajo bogve kako v svoji oblasti!

Tako je dejansko stanje razmer v Primorju, altroche „favoriziranje“!

Advertisement for R. Stermecki, featuring an illustration of people and text: „Najboljše in najmoderneje sukno za moške in vojske za ženske obleke razpoložljiva najceneje“.

Advertisement for Dr. D. Karaman, a doctor specializing in respiratory diseases: „ZDRAVNIK — Dr. D. KARAMAN — specializirani za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)“.

Advertisement for DALMA, featuring an illustration of a man and a woman, with text: „DALMA“.

Advertisement for KLIŠEJI, featuring an illustration of a typewriter and text: „KLIŠEJI VSAKE VRSTE ZA VSE STROKE ATELJE BABUDER TRST“.

Advertisement for ANA NOVAK - TRST, featuring text: „Avtorizovana dunajska šola...“.

Advertisement for Sukna, featuring text: „Sukna, lodas in modno blago za gospode in dame, pripravljeno KAREL KOCIAN“.

Advertisement for BIRMA! Leone Fano, zlatar. Velika zaloga predmetov za birmo! Trst, Passo S. Giovanni 1 (pod novimi oboki). Filijalka v Poreču. List of jewelry items and prices.

Advertisement for Kabaret „Maxim“ in Trst, ulica Stadion št. 10. Po dirkah vsi v „Maxim“! Sijajen pomladanski program od 1. do 16. majnika 1913.

Advertisement for IGNAZIO POTOČNIG, Trst, ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie. VELIKA ZALOGA oblek za moške in dečke.

Advertisement for SVILENINA, VELIKANSKA ZALOGA PO TOVARNIŠKIH CENAH. Črna svila, dvojna visokost, za kostume, plašče, obleke itd.

Advertisement for R. Gasperini, Trst. Telefon številka 1974. špediter Via Economo št. 10. Prevozno podjetje.

Advertisement for M. GERMAN, Najboljših semen vseh vrst, poljedelskih, vrtnih in cvetličnih. Trst, ulica Ponterosso 3 in ulica Michelangelo.

Trgovci, peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki, naročite pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

Narodna zavednost se tudi v Slovanih vedno bolj vzbuja in razvija in nismo daleč, ko raznim protežirancem ne bo več zadostovalo takozvano „a sufficienza“ poznavanje slovanščine kakor je stavljajo navodno v svoje kvalifikacije, dasi v resnici niti dveh besed ne znajo vporabiti pravilno.

Le zelo, zelo redke so tiste vsacega čisljanja od naše strani vredne izjeme med uradniki — Italijani, ki so popolnoma verzirani v slovenščini. —

In kaj bo, ko se našim primorskim Italijanom izpolni vendar le njihova baje goreča želja in se vstanovi italijanska pravna fakulteta v Trstu, in ko bodo to pravno fakulteto v Trstu v par letih preplavljali jugoslovanski dijaki, ki bodo imeli vsi veliko prednost popolnega vsposobljenja v jezikovnem pogledu? Kaj bo še le potem?

Tedaj še le nastane pravo „izpodrivanje“ le na pol sposobnih sodeželanov in tedaj nastopijo še-le namesto krivičnih — pravične, vsem naravnim in državnim zakonom odgovorjajoče razmere! Tedaj bodo Italijani postavljeni pred alternativo: ali učite se temeljito tudi slovenščine, ali pa pojdite po dovršenih pravnih študijah množiti učeni — proletarijat, vrste brezposelnikov!

Tako si naši Italijani v svoji intranigenciji in fanatizmu sami zadajo smrten udarec in zastoj bo javkanje italijanskih, slovenščine nevedskih uradnikov po „Piccolioh“ predalih.

Tedaj še jih bo bolela — la punta slava! —

Andrej Čerlišev.

Zgodovinski roman. Češki spisal Julius Zeyer, poslovenil Stanko Svetina („Slovanška knjižnica“ snopič 187—191.) V založbi goriške tiskarne A. Gabršček. Str. 304, cena K 2.

O slavni ruski carici Katarini II in njeni dobi je nakopičenih nešteto spisov v raznih evropskih jezikih, ali nijeden ne zgrablja duše čitatelja tako silno, kakor češki roman iz peresa Julija Zeyerja. — Andrej Čerlišev je junak romana, ki je postal ljubljenec visoke knežne Katarine, a je moral zaradi svoje ljubezni neizmerno trpeti. — In ko je prišel trenotek, da bi užival polno srečo poleg nove carice Katarine II. ne le kot srečni ljubimec, marveč kot njen soprog in car, je moral umreti z nožem v srcu, ki mu ga je zabodla v ječi nesrečna, zblaznela mati.

Kdor začne čitati, ne odloži knjige iz rok do konca. Vsi zgodovinski dogodki so opisani verno po resničnih virih, tako umor carja Petra, umor zaprtega carjeviča Ivana, dvorsko življenje za prejšnje carice Elizabete itd.

Dostavljamo, da je izšel lani v znani Bongovi založbi velik nemški roman pod naslovom: Roman einer Kaiserin; pisatelj je naštel dve strani virov, iz katerih je črpal snov, le Zeyerja ni omenil, dasi je čisto navadno kradel iz „Andreja Čerliševa“ cele strani in posamične prizore.

Zaključujemo s pripomnjo, da bo „Andrej Čerlišev“ zopet ena tistih knjig, ki se hipoma razširjajo med ljudstvo in po kateri se bo nekaj časa največ vpraševalo. — Le po nji, ker nikomur ne bo žal za trošek, ki je razmeroma zelo mizek!

Razmere na goriskem državnem kolodvoru.

Dopis.

Na državnem goriskem kolodvoru vladajo škandalozne razmere, o katerih je že „Edinost“ pisala, proti katerim se je posebno goriška „Soča“ bojevala, ali brez uspeha. Uspeha nismo imeli zato, ker smo bili v boju sami in ker so drugi podirali, kar smo mi zidali. Našemu slovenskemu energičnemu nastopu je imelo slediti že leta 1909. premeščanje tamošnjega Wieserja, ki kakor v posmeh našim slovenskim zahtevam zavrača vse slovenske pritožbe, ruje proti Slovincem, širi germanizem, zida nemški most do Adrije po pravem tevtonskem brezobzirnem načinu.

Mislili smo, da je njegovo stališče samo radi tega tako trdno, neomajano, ker je njegov protektor bil sam tedanji železniški minister Derschatta, toda glavni vzrok, da je ostal še Wieser, je, da je sam goriški italijanski poslanec Ussai povedal na Dunaju, da so Italijani kot „glavni“ faktor v Gorici zadovoljni z Wieserjem. Razen tega pa socialni demokrati niso rekli ne bev ne mev, ker je bila večina uslužbencev Nemcev, takrat še socialnih demokratov, protežiranih po Wieserju.

Zato je bil ves slovenski trud zaman, že skoraj perfektno premeščanje v Bad Gastein je bilo sistirano — in Wieser je še z večim pogumom začel delati in dela de današnjega dne.

Zadnji čas pa je začela tudi socialnim demokratom v Gorici prihajati voda v grlo. Teroristična agitacija Wieserja in njegovih

oprod za vsenemški „Reichsbund“ je vedno več socijev izneverjala. Zdaj so se tudi oni zganili in začeli boj proti Wieserju.

„Eisenbahner“ prinaša iz Gorice o paševanju Wieserja in njegovih oprod Kham-Gynzkeve sledeče:

Odpuščeni so bili delavci, ki so več let dajali svoje moči na razpolago upravi za majhno dnevno, in posebno pa še ob času, ko je vladala v tovornem transportu pri celi tržaški direkciji največja zmešnjava, ker bi pač morali dobiti po večletni uporabi večjo dnevno (K 2.80 in 2.70). Zato se lahko sprejmeta dva delavca po K 2.40 dnevno, ki bosta pač morala dolgo čakati, da dobita po dninarski avtomatiki zgoraj omenjeno dnino. Ako bi pa res prišel čas, da bi ta dva delavca morala dobiti večjo dnino, bi se že našla sredstva, da bi se jima zaprla vrata pred nosom. Saj je vendar skladiščni uradnik nekdanji oficir, zraven še „plemeniti“ Kham! Ako se ne najde pri „Habtacht“ postavljanju povoda za odstranjenje takih nevarnih elementov, se mu pač podloži kakšna tatvina, ki se pri sodnijski obravnavi konča z oprostitvijo. Za odpust je zadosti že osumljenje v službi in radi takega sta morala 17 aprila delavca Smrekar in Laharnar iti; pri teh dveh se pa ne sme izpregledati glavni moment, da sta Slovence. Ker tukaj se uresniči izjava nekega adjunkta, kateri je bil svoječasno premeščen v Gorici, „da za službene razmere v Gorico na državnem kolodvoru je merodajno mišljenje dotičnega“.

Nakladalna partija se mora reducirati in v tej partiji uporabljani pisarji in vodje partij so postali nadštevilni, med temi je eden društvenik nemške organizacije. Za tega moža se mora najti primerno mesto, nasti je tudi v službi dokazano mnogo mnogo mlajši kakor drugi. Vsilljo ga na kvalificirano službeno mesto, drugemu pa dajo na razpolago samokoinico, ali pa — odprta vrata. In gospod pl. Kham le rekel v brzovoznem skladišču štirim pomočnim organom in trem delavcem: „Dokler sem jaz skladiščni uradnik v Gorici, ne boste sprejeti“.

Tudi v premikalni službi se čuti propaganda za narodno (t. j. germansko!) društvo. Neki „placmeister“ Bindens se uporablja že čez eno leto kot nekaj vozovni poduradnik, dela pa službo vozovnega zapisalca, pa samo deloma, ker glavna njegova naloga je, da upravlja „cukrlautomat“ in donša Wieserju ovadbe prestopkov, katere zagrešajo uslužbenci. Pri tem je pa v najlepšem položaju, da dobi poduradniško mesto, katero mu se objublja kot vozovnemu pisarju. Zato pa je treba prositi direkcijo, da drugega mestnega majstora radi pozabljivosti odstrani od službe, češ, ker ni sposoben za to službo, čeravno je bil v zadnji kvalifikacijski periodi opisan za izredno napredovanje. Ta dogodek je v zvezi z izjavo gosp. Wieserja, da pogrša še vedno pristop tega mestnega majstora k nemški podružnici!

Pri pisarniškem osebju je na prvem mestu neki popolnoma nesposoben možakar, gospod Gynzkey. Instrukcijski uradnik, ki sam pri izvrševanju instrukcij strelja največje kozle. Opozarjamo samo na kratko: na vožnjo v Jesenice, ko je bil vlakovni spremljevalec, ko je šel kot vlakovodja v Podbrdo, ustavljen je in odhod vlaka na progi Opčina—Trst in njegovo rvanje med Podmelcem in Sv. Lucijo, ko se je utrgala skala. Da je ta mož popolnoma nesposoben, ve gospod Wieser dobro, kakor mi vsi; toda „strammdeutsch“ je, to zadostuje.

V Gorici je pač vse mogoče. Vratarji niso postajni vratarji, temveč morajo biti tudi hišniki za privatne vhode, pri čemer se morajo dati nahriliti, če kak gospod malo kasno pride domov in ni vratar ravno pripravljen na njegov prihod.

Tako pišejo socialni demokrati. Bil bi res skrajni čas, da se uprizori energična akcija proti Wieserju. Mera je polna!

Česa potrebuje nevesta?

NOTE! LEPE OPREME! Dobi jo v gotovini že po 2 letih malenkostnih mesečnih vplačil, če vstopi v

„Mädchenhort“

ki je tekem zadnjega leta izplačal 681 članom kron 612.900. Vsak član plača v 2 letih največ K 296.— in dobi zato v slučaju poročitve po 2 letih K 600.—, torej obrestovanje prispevkov po 124%.

Sprejem: { brez določene starostne meje. brez razlike vere. brez zdravniškega spričevala.

Pojasnila zastoj in poštnine pristo: „Mädchenhort“, prvo splošno humanitarno društvo vsrško opreme a možitev sposobnih deklet, n Dunaj I. Franz Josefs-Kai 43.

Predsednik: prior Rudolf grof Mela-Coloredo. Glavna vplačevalnica za Primorsko: VIRGIL LUSSIN, Gorica, ulica Ascoli 3.

Zastopniki se sprejemajo pod ugodnimi pogoji

Jezusovo življenje v kinematografu Central-Bio v Gorici od danes do 16. t. m.

Starši, botri in botre, ne zamudite prilike, da popeljete otroke k tem predstavam.

Avstrijska paroplovna del. družba „Dalmatia“

vzdržuje sledeče glavne proge: Trst-Metković A. (poštna). Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri pop. Povratek vsako soboto ob 6.30 uri zjutraj. Trst-Metković B. (poštna). Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne. Povratek v torek ob 6.30 uri zjutraj. Trst-Metković C. (poštna). Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne. Povratek v četrtek ob 6.30 uri zjutraj. Trst-Korčula (poštna). Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne. Povratek v ponedeljek ob 6.30 uri zjutraj. Trst-Šibenik (poštna). Odhod iz Trsta v sredo ob 5. uri popoldne. Povratek v četrtek ob 6. uri zjutraj. Trst-Makarska (trgovska). Odhod iz Trsta vsako soboto ob 7. popoldne. Povratek vsaki četrtek ob 7.15 pop. Trst-Viš (trgovska). Odhod iz Trsta v sredo ob 6. popoldne. Povratek vsak ponedeljek ob 7.15 popoldne. Zveza v Metkoviću z vlaki v Mostar in Sarajevo. Družba vzdržuje tudi 26 stranskih prog v Dalmaciji. Vožnji redi se morejo dobiti brezplačno pri vsakem družbenem zastopništvu.

„Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu (Trst)

registrovana zadruga z omejenim poroštvom vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 18. maja 1913 ob 4 pop

v društveni dvorani (lastna hiša) po sledečem dnevnem redu:

- 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo nadzorništva. 5. Nadomestne volitve odbora. 6. Slučajnosti. Na obilno udeležbo vabi Odbor.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Oběna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831. Zaklad za jamstvo dne 31. decembra 1912 K 434.367.398.47. — Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1912 K 1.267.209.909.28 — Plačana podvračila od leta 1831 do 31. decembra 1912 K 1.112.818.121.56.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje po določeni največje kulantnosti.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

- I. Veljavnih takoj od izdaja: a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti vojno službo, ako je vpisan v polah črne vojske. b) ako plača zavarovane 1% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo valed pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v teku 6 mesecev po preteku roka. II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdaja: a) zavarovanec more — ne da bi za plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerikoli deželi tega sveta (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarovanec v dvoboju. III. Veljavnih po preteku enega leta po izdaju police: a) zavarovanec se oprosti plačevanja za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo. IV. Veljavnih po preteku treh let od izdaja: a) Absolutna neizpodbitnost zavarovanja razun slučaju prevare. b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl valed samomora, ali posk. c) šenega samomora. Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2%. Društvo sprejema zavarovanja tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.

33 prekomorskih parnikov.

Austro-Americana, Trst

Brza voznja, redna voznja za potnike in blago v Severno in Južno Ameriko, Kanado in Grško, Italijo, Severno Afriko in Španijo.

NOVA ČRTA Trst - Kanada

Prvi odhod: dne 31. majnika: parnik z dvema vijakoma „Polonia“ v Quebec in Montreal

Natančneja pojasnila dajejo: ravnateljstvo v Trstu, ulica Molin piccolo šte. 2. G. Tarabochia & Co., — Trst, ulica Ponterosso šte. 3, I. in vsi drugi agenti.

Lovre Bulić

priporoča svojo gostilno „Brioni“ („Trattoria Brioni“) z vrtom, pripravnim za sestanke in zabavne prireditve.

Trst, via dell' Istria št. 16 (v bližini cerkve sv. Jakoba).

Točijo se prvovrstna dalmatinska vina iz Omiša, črno, belo in opolo. Pivo „Adrija“, pelinkovac in marsala ter domača kuhinja in mrzla jedila. Gostilna: via del Rivo šte. 9 s prodajo gorinavedenih pijač in mrzlih jedil.

NOVA KONFEKCIJSKA DELAVNICA Trst — ulica Campanile šte. 15. Zaloga otr. škkih oblek, bluz, spodnjih kril, srajc, spodnjih hlač za moške in ženske. Sprejemajo se naročila po meri. Nizke cene.

Svetovnoslavne so moje ure.

Valed zaključitve vsega proizvajanja pri švicarski tovarni ur, ki je med največjimi, sem edini v stanu ponuditi velelegantno posebno tenko amerik. 14 karat. zlato double 36urno žepno remon. uro na sidro, ki ima prvovrstno koleseje ter se ne da razlikovati od zlate ure za 100 K. Za točno hojo garantiram 5 let. 1 komad K 480, 2 kom. K 9.—; enake damsko ure 1 komad K 520, 2 kom. K 9.80.

Nadalje oferiram Gloria srebrno žepno uro za K 3.60. Vsaki uri se zastoj priloži eleg. pozlačena veritica. Brez rizika. Zamena dovoljena ali pa se vrne denar. — Raspošilja se po povzetju.

S. S. JUNGWIRTH,

eksport ur, KRAKOV, šte. T/5.

Kupujte Kolinsko cikorijo!

Deželni zbor tržaški ima v torek, dne 13. t. m. sejo ob 7:30 zvečer. Dnevni red: 1.) Čitanje zapisnika zadnje seje. 2.) Nadaljevanje razprave o zakonskem predlogu na izpremembo § 98 mestnega štatuta. 3.) Zakonski načrt o šolskem nadzorstvu. Za sklepanje o točki 2. je treba kvalificirane večine.

Iz sodne službe. Za avskultante so imenovani sledeči sodni praktikanti: dr. Gašpar Stojkovič, dr. Kajetan Culot, dr. Pavel Schlechter, dr. Gvidon Picciolo, Valentin Eržen, Valter Fabris pl. Freyenthal, Fran Ferlan, Enlj Pellegrini, Stanko Rodič in Josip grof Rota.

Binkoštna števika „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ je izšla bogato ilustrovanja in zelo obsežna. Priobčuje slike: Pogled na Skader; luka in mesto Kotor; črnogorski častniki-Sokolji; slovensko Kosovo — tužni Korotan (6 slik iz Ziljske doline); češki zdravniki v Črnigori; beneške zanimivosti (3 slike); lov na divje merjase; zlata poroka v Kozjem itd. „Slov. Ilustrovani Tednik“ vidno napreduje in bi se naj razširil v vse slovenske rodbine.

Nadžupniško mesto v Ogleju. Za oglejsko nadžupnijo, ki je osrotela po smrti nadžupnika Alojza Sambusa, je primorski c. kr. namestnik prezentiral knez nadškofjskemu ordinarijatu v Gorici dosedanega župnika in bivšega deželnega poslanca dr. I. Meizlika v Perotele.

Tržaška mala kronika.

Trst, 10. maja.

Priporočljiva ljubica. V krčmi „Alla Sardella“ so prijeli snoči 27letno Antonio Fabian in jo zaprli, ker je ukradla svojemu ljubimcu Lujgiju Biccu bankovec za 20 K in šestkratno cigarete.

Nesrečna ljubezen. Včeraj je izpil pri Bošketu 24 let stari mehanik Giovanni Comici nekaj klosove kiseline — radi nesrečne ljubezni. — Njegovo stanje je obupno.

Mlada sraka v hiši. Pri gospi Veroniki Tušakovi, ki je lastnica gostilne v ulici Molin grande št. 4, je bila za služkinjo 15 leta stara Berta Debeveča iz Spodnjih Vodol pri Krškem. Gospodinja jej je odpovedala radi nerednosti in je kmalu nato tudi našla, da je izgubila iz omare zlata ovratnica za 300 K, par zlatih očalov za 14 K in svilena petlja za 6 K. Debevečo so začeli opazovati in so jo res v ljudskem vrtu zasačili; ponujala je ravno svoji prijateljici ovratnico in je dobila zanjo 2 kroni, očali pa je ponudila nekemu neznanemu možkemu za 50 vinarjev. To je policiji vse priznala, glede petlje pa trdi, da jo jej je gospodinja podarila. Debevečo so zaprli.

Nov delokrog za tatove. — Že nekaj časa je, da so postala postrešja raznih hiš delokrog predznih tatov. Včeraj so dognali, da so neznanjci strelili ključavnice in vlomili v podstrešje hiše št. 5. v ulici Alessandro Mauzoni. Iz oddelka rodovine Schabetz so ukradli več komadov obleke in perila v skupni vrednosti 120 K, rodovini Jedetrich pa žimnico in nekaj drugih potrebščin, vrednih 100 K.

Društveno vesti.

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“ začne v najkrajšem času — po 15. t. m. — prirejati poučne tečaje. Člane prosimo, naj se v teku tekočega tedna priglase odboru oziroma lahko posameznim odbornikom. Dan in kraj predavanja je pravočasno objavi v „Edinosti“ in društvenemu glasilu. Tovarishi, ne zamudite te prilike!

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“ razpisuje mesto strokovnega tajnika. Predpogoji: vpokojen železničar, ki ima legitimacijo za režijsko vožnjo, biti mora govornik, znati mora voditi društvene posle v vseh zadevah. Plača po dogovoru. Prošnje je ložiti osrednjemu odboru, Trst, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 2, do 5. junija t. l.

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju je za letni tečaj izvolilo ta-le odbor: Predsednik, med. Janez Oražem; podpredsednik, med. Albert Trtnik; tajnik, iur. Lojze Zbancnik; blagajnik, med. Karl Luschützky; knjžničar, iur. Josip Rutar; arhivar, iur. France Gorečan; gospodar, iur. Miha Bezal; namestnika: phil. Viktor Gruntar in teh. France Burnik; pregledniki: med. M. V. Brezovnik, phil. Jože Rus in iur. France Zdoišek. — Društvo se je s 1. majem preselilo v VIII. Langegasse 50, I.

Svetovanska podružnica CMD ima svoj redni občni zbor v soboto, 17. t. m., ob 8:30 zvečer v svetovanskem „Narodnem domu“. Odbor pričakuje res prav obilne udeležbe.

Mar. del. organizacija.

Rednih odborovih sej, določenih na stalne dneve, ne objavljamo, ker se mora vendar vsak odbornik toliko zanimati za svoje odborniške posle, da ve, kedaj je redna odborova seja.

Velik shod „Narodne delavske organizacije“ v Škedenju. Shod delavstva, ki ga je priredila včeraj v Škedenju N. D. O.,

je bil sijajno obiskan. Govorili so državni in deželni poslanec dr. Rybář in strokovna tajnika Brandner in Mrak. Oglasil se je k besedi tudi delavec Tavčar in pozivljaj navzoče, da naj se prvi do zadnjega pridružio organizaciji. — Na shodu je vladala velika navdušenost in je gotovo, da je ta shod velikega pomena v gibanju škedenjskega delavstva. — Tudi socialisti so imeli snoči svoj „shod“ v Škedenju. Pa mislimo, da bodo take shode v bodoče raje opuščali...

BRZOJAVNE VESTI.

Rešitev bolgarsko-romunskega konflikta.

BUKAREŠT 10. (Kor.) Včeraj so zastopniki velesil v Petrogradu podpisali protokol o rešitvi bolgarsko-romunskega konflikta. Protokol bo objavljen istočasno, ko bo podpisan mirovni preliminarni.

BUKAREŠT 10. (Izv.) Protokol o bolgarsko-romunskem sporu obsega sledeče točke:

Silistrija pripade z vsemi utrdami in okolico v daljavi 3 km, Rumuniji.

Bodoča bolgarsko-romunska meja v Dobrudži se prične pri kraju Poplna, ki pripade Rumuniji. Nato se drži meja kolikor mogoče naravnih mej in gre po vištnah Babuk do Pokardije in preko reke Parales do Akre ob Črnem morju, ki pa ostane pod Bolgarsko.

Albanski problem.

CARIGRAD 10. (Izv.) Načelnik turške mirovne delegacije, Osman Nizami paša, je odpotoval na Dunaj, minister za javna dela, Bazaria, pa v Pariz, da poizvesta, kako stališče bi zavzele velesile napram eventualnemu turškemu predlogu, da naj postane Albanija avtonomna država pod turško suvereniteto.

Za slučaj, če bi velesile akceptirale ta turški predlog, bi imela veleposlaniška reunita v Londonu rešiti le še vprašanje Egejskih otokov in Atoške gore, pariška finančna konferenca pa balkanska finančna vprašanja.

Splošno se domneva, da bo preliminarni mir podpisan najpozneje tekom 14 dni, nakar se prične takoj demobilizacija.

BUDIMPEŠTA 10. (Izv.) Specialni korespondent „Az Ista“ na Cetinju poroča o razgovoru z avstrijskim poslanikom na Cetinju, baronom Giesslom. Baron Giessi je med drugim izjavil:

Vse je dobro izteklo in veseli me, da se je posrečilo Avstriji doseči tako sijajno zmago brez vsakega prelivanja krvi.

Po poročilu „Az Estovega“ korespondenta požar v Skadru ni bil tako velik, kakor so pisali listi.

Na Cetinje je odšel princ Ghika, ki je izjavil korespondentu, da je Essad paša izdal albanske interese in škodoval albanski državi. Princ Ghika odide takoj s Cetinja v Albanijo, da prevzame vrhovno poveljstvo nad armado Essad paše.

Protiv avstrijskemu konzulu v Skadru, Zambanerju, vlada med srbskim prebivalstvom v Skadru velikansko ogorčenje, ker je povodom kapitulacije Skadra zabranil nadškofu celebrirati zahvalno mašo. Zambauer se nahaja radi tega postopanja baje v veliki nevarnosti in je njegova rodbina že zbežala na Cetinje.

Diference med zavezniki.

SOFIJA 10. (Izv.) V Sofiji odločno zanikujejo vesti, da se bo ruska razsodba nanašala na celotno bolgarsko-srbsko pogodbo glede Macedonije. Ruska razsodba se bo po bolgarskih poročilih nanašala le na preporno ozemlje, to je na Debar, Gostivar, Tetovo, Skoplje in Kumanovo.

Ozemlje, južno od te proge, z mesti Ohrida, Prilep, Bitolj in Veles, postane po pogodbi neoporečno bolgarsko in se torej ruska razsodba ne more nanašati na te kraje.

BELGRAD 10. (Izv.) V sled neugodnega izida skadrskega vprašanja srbski nacionalni listi vehementno napadajo Rusijo, češ da je Srbija in Črnogora nahujskala proti Evropi, potem ju pa pustita na cedilu. Nesposobni in brezvestni ruski državniki podpirajo le nezanesljive Bolgare, dočim pusti Črnogorce in Srbe, ki so Rusiji zvesto udani, v odločilnih trenutkih vedno na cedilu.

Listi radi tega pozivljajo vlado, da pod nobenim pogojem ne sme privoliti v rusko razsodbo, ampak mora energično zahtevati, da dobi Srbija Bitolj za vsako ceno.

Odstop kabineta Mahmud Šefket paše.

CARIGRAD 10. (Izv.) Vest, da so oficirji čataldske armade pozvali mladoturški kabinet, naj poda svojo demisijo, se ne potrjuje.

Grki in Albanci.

ATENE 10. (Kor.) „Agence d' Athenes“ javlja, da so trditve albanskih delegatov v Londonu, da Grki silijo prebivalce južne Albanije, naj zahtevajo združitve z Grški, popolnoma neresnične. Istotako so tudi tendenciozno izmišljene vesti, da bi Grki postrelili 70% onih Albancev, ki so se izrekli proti združitvi z Grško.

Polom v Pull. Galante zopet aretiran.

ROVINJ 10. (Izv.) Včeraj je bil Tomaž Galante zopet aretiran in odpeljan z avto-

Ivan Hervatinov naslednik
JOSIP MASUTTI
Trst, ulica Barriera vecchia 11
priporoča c. občinstvu svojo novoprevzeto
trgovino Jestovin in kolonij. blaga
Specijaliteta: kava vseh vrst in cen.

RADIOAKTIVNE TERMALNE TOPLICE
TOPLICE NA KRANJSKEM
Postaja Dolenjske železnice Strazha - Toplice.
Akroterma 38° C, ki daje na dan nad 30.000 hekt. radioaktivne termalne vode, veliki bazini, separata in močvirna kopališča, pilno in kopalno zdravljenje, izborna učinkujoča pri protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, kožnih in ženskih boleznih itd. Elektroterapija, masaža. Ravnateljstvo: kopališčni zdravnik dr. Konst. Konvalinka. Udobno urejene sobe za tužce in družabne sobe, zelo zdravo, milo podnebje, gozdovita okolica, izborna restavracija.
Prospekti in pojasnila zastoj pri kopališni upravi. Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Spretni kamnoseki

ki znajo dobro lomiti in obdelovati mramor, se takoj sprejmejo v stalno delo.

Ponudbe z natančnimi pogoji sprejema „Dalmatinska mramorna industrija“ Drniš, DALMACIJA.

ANGELO RENIER

Rojan, ulica di Rolano št. 2.

Prodajalna manufakturnega blaga in drobnih predmetov.

Zaloga izgotovljenega perila in na meter, zaves, vsakovrstnih preprog, tapetov, batista, paname, perkala, zefira, črnega in barvanega satina, srajc, nogavic, trliža in volne za žimnice, dežnikov, ovratnikov, zapestnic iz platna in iz gumija, kravati in drobnarij v velikem izboru. Cene zelo zmjerne.

Pekarna in odlikovana slaščičarna

M. STOPAR

Trst, ul. S. Giacomo 7 (Corso) s podružnico v ul. Farneto 6. Telefon 16 64 a.

SVOJI K SVOJIM!

Za birmo in ženitnine bogata izbor konfektov, bombonier ter vsak dan svežih slaščic.

Podpirajte družbo
SV. CIRILA IN METODA!

G. de VECCHI
naslednik A. FONDA,
Trst, ulica del Bosco št. 17.
Zaloga sena, krme in otrobov.
Seno I., slama, ogersko seno, beneški otrobi, otrobi št. 84.

Pekarna in slaščičarna

Onorato Furlani

Trst, ulica della Guardia 24.

Kruh večkrat na dan svež, različne moke, vse vrste biskotov ter prodaja raznih vin in likerjev v steklenicah.

Podpisani priporočam cenj. občinstvu svojo novo **GOSTILNO**

„Ai Cacciatori“

TRST, — ulica Chiozza št. 5.

Toči se domače prvovrstno vino, črno in belo, kraški teran in istrsko. Pivo prve vrste. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se priporoča **Mihael Zobec**, lastnik.

V ulici Carradori št. 4

(vogal ul. Nicolò Machiavelli)

se je otvorila te dni nova, velika

trgovina drobnarij

v kateri se prodajajo vsakovratne bižuterije, japonske vaze, posode za kavo, čaj itd. katere prihajajo naravnost iz Japonske.

ODLIKOVANA tržaška prodajalna obuval

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn. različnih izberov najfinjših moških in ženskih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf z elastiko . . . . . po K 10.—

Usnje Boxcalf oblika Derby . . . . . po K 10:50

Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10:50

Enaki za dečke 1 K manj. — Vsakov. blago I. vrste

Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Največja slovenska hranilnica.

Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

je imela koncem leta 1912

660 milijonov kron denarnega prometa, 42 mil. kron vlog in 1 mil. 300 tisoč kron rezervnega zaklada.

SPREJEMA VLOGE VSAK DELAVNIK.

Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov.

Vložen denar obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu, da se tudi obrestujejo. Hranilnica je pupilarno varna. V njo vlagajo c. kr. sodišča in jerobi denar mladoletnih otrok in varovancev župnišča cerkven, občine pa občinski denar. Hranilnica stoji pod javno kontrolo in nadzorstvom c. kr. deželne vlade. Izključena je torej vsaka izguba vložnega denarja in to tudi za časa vojske, ker ima hranilnica denar razposojen na zemljišča.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloplja proti 5 1/2 % obrestim in najmanj 1/2 % amortizacije. — Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

mobilmom v tukajšnje zapore. Tomaž Galante je bil, kakor znano, glavni obtoženec v velikem puljskem procesu, ki se je vršil v zadnjem porotnem zasedanju v Rovinju in končal z oprostitvijo vseh obtožencev.

Kakor se zatrjuje, je ta aretacija v zvezi z razkritji novih velikih sleparij v puljskem občinskem gospodarstvu, ki so prišle šele sedaj na dan. Ni izključeno, da bo še več oseb aretiranih. Nekaj jih je bilo že danes, a nadaljne aretacije se pričakujejo tekom jutrišnjega dne.

Prebitje prvega predora na progi Novomesto-Metlika.

NOVOMESTO 10. (Izv.) Danes zjutraj so prebili pri Semiču prvi 2 km dolgi predor na novi železniški progi Novomesto-Metlika.

Poslanska zbornica.

DUNAJ 10. (Kor.) Predsedstvo poslanske zbornice je sklicalo prvo sejo za četrtek dne 25. t. m. ob 11 dopoldne s sledečim dnevnim redom: Volitev enega zapisničarja in prvo čitanje predloga poslancev Rienössa, Forstnerja in Einspinnerja glede spremembe zakona o delovnem času in zapiranju trgovin.

Ob 12 opoldne se vrši seja klubovih načelnikov, ki določijo nadaljni delovni program.

Ministrski svet.

DUNAJ 10. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih političnih vprašanjih. Sestavljen je bil tudi vladni program za predstoječe zasedanje poslanske zbornice.

Prihodnja seja ministrskega sveta se bo vršila prihodnji teden.

Novo češko poročilo.

DUNAJ 10. (Izv.) Iz Prage se poroča, da se je češki deželni finančni referent dr. Plakas v zadnjem času pogajal z državnim pokojninskim zavodom glede 12milijonskega posojila. Pogajanja so baje potekla uspešno.

Novi ogrski politični državni tajnik v justičnem ministertvu.

BUDIMPEŠTA 10. (Kor.) Državni poslanec Leopold Vadasz je imenovan političnim državnim tajnikom v justičnem ministertvu. Novi tajnik nastopi svoje mesto dne 14. t. m.

Odhod kralja Alfonza iz Pariza.

PARIZ 10. (Kor.) Kralj Alfonz španski je ob 6 zvečer odpotoval iz Pariza. Pred odhodom se je zahvalil predsedniku Poincaraju za velike simpatije, ki mu jih je izkazalo občinstvo in izrazil svoje zadovoljstvo nad sijajnim nastopom francoskih čet.

PARIZ 10. (Izv.) „Journal“ poroča, da je včeraj zvečer večja množica dijakov vdrila pred špansko poslaništvom in klicala: „Živio Ferrer! Dol s kraljem!“ Polcija je bila takoj na lcu mesta in razgnala dijake. Šest visokošolcev je bilo aretiranih. Med njimi se nahaja tudi 19letni sin državnega podtajnika Morela.

BERLIN 10. (Kor.) Današnja poročila zatrjujejo, da so bile demonstracije pred španskim poslaništvom veliko večje, nego se je prvotno domnevalo. Cenzura je namreč zaplenila skoro vsa poročila listov. Vrh tega je zaplenila tudi vsa brzobjavna poročila za inozemske liste.

PARIZ 10. (Kor.) Kralj Alfonz je postal pri prehodu čez mejo Poincaraju brzobjavko, v kateri se še enkrat zahvaljuje za dokaze prijateljstva.

Potovanje carja Nikolaja v Berlin.

PETROGRAD 10. (Kor.) Tukajšnji listi poročajo, da odpotuje car dne 21. t. m. v Berlin, da prisostvuje poroki hčerke nemškega cesarja, princese Viktorije Luize.

DUNAJ 10. (Izv.) Današnji listi poročajo, da prestolonaslednik vendar odide v Berlin, kjer bo zastopal cesarja pri zaroki nemške princese Luize.

Sestanek angleškega kralja z ruskim carjem.

PARIZ 10. (Izv.) Tukajšnji diplomatični krogi zatrjujejo, da bo povodom sestanka angleškega kralja z ruskim carjem na poroki nemške princese Viktorije Luize v Berlinu, dočim, tudi načrt glede obiska kralja Jurija v Petrogradu. Obisk se vrši mogoče že to jesen ali pa prihodnjo pomlad.

Pogreb nadporočnika Weissa.

DUNAJ 10. (Izv.) Danes je bil brez vojaških slovesnosti, in sicer cerkveno pokopan, v dvoboju ustreljeni tukajšnji nadporočnik Weiss.

Bavarski princ-regent na Dunaju.

MONAKOVO 10. (Kor.) Princ regent obišče dne 3. junija cesarja Franca Jožefa.

Nemški plemenitaški slepar.

FRANKFURT 10. (Izv.) Polcija je aretirala radi raznih goljufij znanega plemenitaškega sleparja Porenškega. Grof je napravil vse svoje velikansko premoženje z raznimi špekulacijami. Pozneje je na kredit nakupil velike zaloge dragocenosti, katere pa je takoj zastavil in skušal nato pobegniti.

Vesti iz Goriške.

Izginil je iz Ločnika 22letni Karol Kos. Zadnje čase je bil melanholičen.

Veselica obrambnega društva na Solkanski cesti. Jutri v ponedeljek bo pri Fonovki na Solkanski cesti veselica Čitalnice na Biančah. Društvo je potrebno podpore, zato je želeli obilnega obiska — še toliko bolj, ker se je „Gorica“ že zagnala vanjo. Neverjetno, pa vendar možno. In sicer radi plesa, ki sledi sporedu. „Edinost“ je pa pred časom že izborna povedala glede plesa, ker je dokazala, da plešejo drugod celo koncem cerkvenih prirediteljev, „Gorici“ pa lahko odgovorimo, da ova rohai proti plesu samo na papirju, pristaši S. L. S. po deželi in v mestu pa lahko plešejo, kolikor hočejo. Za to ne manjka dokazov. — Ali ta gonja je tem grša, ker je naperjena proti obrambnemu društvu ob državnem kolodvoru v Gorici! Kaj takega dela slovenski list!

V Vrtojbi pri Gorici so pokopali tukajšnjega vikarja Edvarda Štreklja, ki je izdihnil po dolgem bolehanju. Rojen je bil v Gorjanskem na Krasu leta 1862.

Otrok oblit s kropom. — 2letni otrok Bertotov na Vrhu je prišel pri ogaju do vrele vode, ko slučajno ni bilo nobenega v kuhinji. Stikal je okoli vode, ki se je vili nanj. Otroka so na pol mrtvega prinesli v goriško bolnišnico.

§ 305 kaz. zak. Absolvirani gimnazijec Alojzij Sečelj iz Gorice je bil obtožen po § 305. kaz. zak. češ, da je v gostilni Vižinovi v Židovski ulici lani dne 2. decembra vskljknil: Živela Srbija! Živela Bolgarija in Dol! Avstrija! Na razpravi se mu ni moglo dokazati teh vskljkov; neka priča je trdila, da je slišala klic: Dol! av! Ali ni vedela, ali dol avtomobil, ali dol Avstrija! Sedej je bi seveda oproščen obtožbe.

Pripravljenih pa je proti Slovincem še nekaj obtožeb po § 305 k. zak.!

Poročil se je v Gorici gimnazijski profesor g. Ivan Pavšič z gospico Podgornikovo. Vse najbolje!

Važna nova cesta se gradi iz Šempasa na Vogrsko. Za Šempas bo to ugodna zveza s postajo Volčjadraga. Podjetnik je Fran Tonel iz Volčjadrage.

V Kojskem so pokopali veleposestnika Josipa Štekarja, ki je dosegel lepo starost 80 let.

Vedno pretepi! V goriški bolnišnici se zdravi 19letni Josip Brič iz Dornberga; tepel se je z Andrejem Brankovičem.

Sokolska veselica v Sežani. Pred dobrim letom smo ustanovili v Sežani s pomočjo tržaške župe telovadno društvo Sokol. Društvo je pridno delovalo in skrbelo za redni napredek v svojih vrstah Z vstrajnostjo je dospelo že tako daleč, da priredi dne 25. maja 1913 svoj prvi javni nastop. Ob tej priliki se bo vršila veselica na plamen. Sežana bo okrašena s trobojnicami. Preskrbljeno bo za dovoz in odvoz ljudiž Sežana-Opčine in obratno. Za telesne potrebe bo najbolje preskrbljeno.

Čujemo iz raznih strani, da se udeležiti te veselice mnogo društev. Posebno pa opozarjamo na udeležbo tržaškega openskega, proseškega, mavhinskega in komenskega Sokola.

V posebno čast pa si štejemo, da se udeležiti te veselice tudi prvak-telovadec br. Vidmar, ki nastopi tudi pri telovadbi s tržaško vrsto. Na zdar!

Sokolski nastop v Škrbini. Kakor je bilo že svoječasnno objavljeno, priredi III. okrožje „Goriške Sokolske Župe“ v nedeljo, dne 8. junija v Škrbini telovadni nastop. Telovadba se bo vršila na „Bregu“ — lepem travniku poleg šolskega poslopja. Vabljeni so vsa društva in narodno občinstvo, na čim večjo udeležbo.

Hribolazci pa naj porabijo to priliko za izlet na „Trstelj“, a potem naj pogledajo k nam v Škrbino.

Bratom „Sokolom“ in drugim udeležencem iz Trsta bo na razpolago avtomobil

Poslano*)

Ker moj bivši zastopnik gosp. Blaž Stimac, sklepa s pretvezo, da zastopa še vedno moje domače podjetje, kupčije v *mojem imenu v korist drugi ljubljanski trvdki*, opozarjam s tem slavno občinstvo, da imenovani *ni več opravičen* sklepati kupčije za moje trvdko.

Obenem prosim vse one, katerim je pod pretvezo prodal stroje ali drugo železnino, a so dobili naročeno blago od druge trvdke, da mi naznanijo vsak tak slučaj, tu jih istočasno opozarjam, da *niso obvezani sprejeti blago*, poslano jim od kake druge trvdke.

V Ljubljani, dne 9. maja 1913.

Fr. Stupica,

trgovina z železnino, motorji in poljedelskimi stroji. Edini založnik izvirnih slovečih amerik. „DEERING“ - strojev za košnjo.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu zakon veleva.

iz Komna, ki bo vozil k vsakemu vlaku v Nabrežino.

Ker je čistil dobilek namenjen za nabavo tel. orodja, upamo na vsestransko udeležbo.

Natančni spored slavnosti bo objavljen pravočasno.

Pevsko in bralno društvo „Bodočnost“ na Volčjemgradu pri Komnu priredi v nedeljo dne 25. t. m. veselico s petjem igro, šaljivimi prizori in plesom. Bratska društva naj blagovole to vpoštevati.

MALI OGLASI
MALI OGLASI se računajo po 4 vln. besede. Manjše tiskane besede enkrat več. Najmanjša priložnost 40 vln. Plača se takoj invariznem odložit.

Vsak kolesar ali ljubitelj športa naj ne pomišlja kam bo tel na binokostni ponedeljek, ampak gleslo naj mu bo: V Gorjansko, kjer priredi tamošnje kolesarsko društvo „Ilirija“ zabavno prireditev. Pripomnit treba, da ne bode manjkalo pristnega kraškega terena, ker ga bo točil g. M. Štolfa. Za plesateljno mladina poskrbi vro godbeno društvo „Lira“ iz Sv. Križa. Pričakuje se obilne udeležbe. Zdravo! 1031

Lepo sobo odda gospa Čeh, vse novo. Seitefontane 8, V. 1034

Klub „Zvonimir“ priredi danes in jutri v Gospodarskem društvu na Vrdeli, ul'ca Scoglio, pisane vaje od 5 do 10 zvečer. 1022

Proda se zemljišče, pripravno za zidanje hiše pri Sv. Mariji Magdaleni Spodnji na cesti. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 1033

Mebilirana značna sobica se odda, ul. Guardia 27, IV. levo. 1038

Pol izučenegea, inteligentnega trgovskega pomočnika se sprejme takoj za trgovino na deželi. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 995

Prodajo se vrata, okna, stopnjice, omivalniki, ograje itd, ulica Piccardi št. 18. 977

Soba se odda v najem z eno ali dvema posteljama, Campo S. Giacomo št. 5, IV. 976

Trgovski pomočnik, 19 let star, išče službe v trgovini na deželi. Prijazne pisemne poruabe na inseratni oddelek Edinosti pod „Solitnost št. 981“. 981

Josip Rydval čevljar, rodom Čeh, ul. Montecchi 11 nasproti C. M. 5 li, se priporoča šentjakobskemu občinstvu. Daje družbi sv. C. in M. 2%. 993

Majhna slovenska družina želi oddati v najem lepo značno sobico pošten osebi. Čarbova Zgornja 62, I. vrata 11 v bližini pošte pri Sv. Jakobu. 1024

Repentabor. Zemljišče je na prodaj pri pogojih se poizvedo pri g. Stefanu Ozbiču, Repentabor.

Dobro uspevaajoča trgovina usnja se proda v Sežani z vsem blagom ali tudi brez blaga, na lepem kraju, v sredi trga. Pojasnila v trgovini B. Mihelič v Sežani. 1010

Svinjo in osem mladičev se takoj proda skupaj po ugodni ceni. Rojan, pri 12 murvah št. 115. 975

Slavnemu občinstvu se naznanja, da bo dne 12. t. m. popoldne od 4 do polnoči svirala Prva tržaška slov godba pri koncertu in plesu pri Antonu Bezek, ul. S. Marja št. 19. Za obilen obisk se priporoča Ant. Bezek. 1026

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse št. 20. 324

Costante Marco priporoča cenjenemu občinstvu svojo zagnjarno in slaščičarno, nahajajočo se v ulici Istituto šte. 1. — Vsakovratni likerji in vino v steklenicah. Cene zmerno.

Prijateljem in slav. občinstvu toplo priporočam dobroznano gostilno g. Tomaziča v ulici Molia v ventu šte. 3 v Trstu. — Pegan Leander, voditelj. 523

Odda se meblirana soba, za eno ali dve osebi, ul. Commerciale 9, vrata 32 905

Modistinja prodaja klobuke, pariške modele, in druge elegantno opremljene klobuke po K 6.—. Nova ulica (Via Nuova) 45, I. 747

Stanovanje s 3 sobami in kuhinjo z vodo se odda 24. maja v hiši št. 8 via Amerigo Vespucci (Sv. Jakob). 965

Proda se v Rodiku pri Hrpeljah hiša in zemljišče v najzdravjšem položaju. — Cena najprimernejša. 1035

Mebilirana soba s hrano ali brez hrane se odda pri dobri rodbini. Ulica S. Francesco 34, I. desno. 1039

Odda se v najem hotel „Ilirija“ v Ljubljani.
Ponudbe je vložiti do 1. 7. 1913 Pivovarni v Laški trg

Gospodarsko društvo na Kontoveljnu Kavca 600 K Nstap službe 1. junija. Pisemne ponudbe na odbor do 15. maja. Isti podaja tudi natančna pojasnila. 953

Izlet v Sesljan je najprijetnejši vsak dan. S parniki 4krat na dan, z železnico ravno tako. V Sesljanu je na državni cesti 8 gostilen, posebno pa se pri I. Suci dobi najbolja postrežba v jedi in pljači. Lepi senčni prostori in zmerno cene. Vljudno vabi IVAN ŠUC. 972

Občekoristna stavbena in stanovanjska zadruga „Naš Dom“ v Trstu
registрована zadruga z omejenim jamstvom.

VABILO
na
I. redni občni zbor
ki se bo vršil
v srede 21. maja 1913, ob 8. uri zvečer
v veliki dvorani
„Narodnega doma“ v Trstu.
DNEVNI RED:
1. Poslovno poročilo.
2. Letni račun.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Pristop k zadrudni zvezi.
5. Odobritev poslovnikov za načelnništvo in nadzorništvo, ter najemnega reda.
6. Določitev višine vstopnine.
7. Volitev dveh članov načelnništva.
8. Volitev dveh članov nadzorništva.
9. Slučajnosti.
Opomba: Občni zbor je sklepčen ob vsakem številu članov. (§ 16 pravil.)
Načelnništvo.

PLES.
Danes in jutri plesni venček v preurejeni, dobroznani gostilni „Ex Grotta“, ulica Tivarnella št. 5. Začetek ob 4 in traja do 10. Gostje dobro došli!
Podpisana naznanjata slav. občinstvu, da sta prevzela na svoj račun trgovino z jestvinami in delikatesami trvdke Carlo Cernigoi, ulica Poste 9, vogal ul. Geppa, telefon 21-72.
Nicolò Muggia in Francesco Cetin.

Mlajša komptoarska moč
zmožna nemške, ogrske, če mogoče tudi srbsko-hrvatske korespondence, stenograf, katolik, vojaščine prost, se išče takoj. — Ponudbe pod „Export Tiroi 5021“ na naslov: Rudolf Mosse, Dunaj I, Seilerstätte 2.

Restavracija „BONVECCHIATI“
Trst, ulica Carlo Ghenga št. 17.
Dobra domača kuhinja. Prvovrstna vina in pivo. Ob priliki birme se dobe posebna jedila, kakor:
pečeni in ocvrti piščanci.
Priporoča se za obilen obisk in jamči za vse udobnosti in dobro postrežbo
J. VAUPOTIČ.

Zastopstvo za uvoz jestvinskih specialitet -- Najprimernejši nabavni vir za Zahtevajte dnevne cene. STR
Trst, ulica Tiziano Vecellio šte. 2.

